

НЕДАРАГІ
ДАРАГІ
БРЫКЕТ

6

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

САМАЕ
ЦІКАВАЕ
Ў СВЕЦЕ —
КНІГІ

16

XXIX
МІНСКАЯ МІЖНАРОДНАЯ
КНИЖНАЯ ВЫСТАВА-ФОРМАТ

26

САКАВІКА 2022 г.

СУБОТА

№ 59 (29681)

ЦЫТАТА ДНЯ

Наталля КАЧАНАВА,
Старшыня Савета
Рэспублікі:

«У цэлым перад усімі
намі стаіць вялікая
і адказная задача —
актыўна ўключыцца
ў маштабнае
перафарміраванне
прававой сістэмы
Беларусі з улікам
прынятых змяненняў
і дапаўненняў
у Канстытуцыю.
Для гэтага неабходна
выкарыстоўваць
увесь назапашаны
шматгадовы вопыт
у нарматворчай
дзейнасці, вынікі
навуковых даследаванняў
у галіне права,
наилепшыя замежныя
практыкі ў сферы
нарматворчасці. Нам
трэба працаваць як
ніколі хутка, дакладна
і высокапрафесійна.
Думаць трэба
аналітычна. З улікам
значнага аб'ёму,
складанасці і важнасці
работы і часовага
люфту, які ў нас ёсць,
па-іншаму нельга».

Вясна лыжам не перашкода

Нягледзячы на сонечныя дзенькі, якія радавалі нас на працягу двух апошніх тыдняў, лыжаролерная траса ў сталічнай Вяснянцы не пустуе і па-ранейшаму прыдатная для лыжных прагулак і трэніровак прафесійных спартсменаў. Мяне ў гэтым пераканала сустрэча з ба-

дзёрай лыжніцай — студэнткай Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта фізкультуры Дар'яй МАЛЧАНАВАЙ. Лыжніца хутка мчалася па снегавым серпанціне, пераадольваючы крутыя пад'ёмы на чарговым крузе. — Я імкнуся кожны дзень стана-

віцца на лыжы, прабягаць па пятнаццаць-сямнаццаць кіламетраў. Шкада, што сонейка і плюсовая тэмпература робяць сваю «нядобрую» для нас, лыжнікаў, справу.

Дзяўчына родам з Барысава, у дзяцінстве займалася ў спартыўнай школе, выступала ў лыжных гонках рознага ўзросту, цяпер

вучыцца на факультэце масавых відаў спорту. Дар'я — на апошнім курсе, у хуткім часе атрымае дыплом і адправіцца на малую радзіму вучыць падлеткаў у сваёй школе, дзе сама выхоўвалася і заваёўвала свае першыя ўзнагароды.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

Спажывец

ЧЫСТА ВЯСНОВЫ ЛАСУНАК

Бярозавік можна смела назваць адным з сімвалаў вясны ў нашых шыротах. Ці карысны гэты прадукт і ці не шкодзіць дрэвам яго нарыхтоўка? Давайце разбяромся...

Сезон збору бярозавога ласунку пакуль стартаваў толькі ў асобных рэгіёнах Брэсцкай вобласці, распавялі ў прэс-службе Міністэрства лясной гаспадаркі. Масавы збор соку ў лясках Беларусі пачнецца бліжэй да канца наступнага тыдня. Як адзначае прэс-сакратар Мінлясгаса Анастасія МАЦКЕВІЧ,

пакуль руху соку перашкаджаюць начныя замарозкі: для збору бярозавіку неабходна, каб ноччу тэмпература паветра не апускалася ніжэй за нуль, а днём дасягала пяцішасці градусаў.

СТАР. 12

Здароўе на талерцы

ВІТАМІНЫ, ІМБІР, КУРКУМІН...

Што насамрэч дапамагае засцерагчыся і вылечыцца ад каранавіруса?

Якая сувязь існуе паміж харчаваннем і COVID-19? Ці можа пэўная дыета засцерагчы нас ад каранавіруса? Наколькі важнае здаровае харчаванне для падтрымання імуннай сістэмы? Усе гэтыя пытанні ўзнімаліся падчас Міжведамаснага каардынацыйнага савета па праблемах харчавання пры Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі.

СТАР. 5

КОРАТКА

- Беспрацоўным у Брэсце прапануюць навучанне па васьмі запатрабаваных прафесіях.
- «Аблічча горада» ў жывапісе і графіцы прадставяць на выставе ў Гродне.
- Чырвоны Крыж адправіў з Віцебска гуманітарны груз для бежанцаў з Украіны.
- Маладзёжнае першынтство Беларусі па шашках стартаваў у Гомелі.
- Мінтранс увёў сезонныя абмежаванні нагрузак на рэспубліканскіх дарогах.

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

«ГЭТА ПОЎНАМАШТАБНАЯ ІНФАРМАЦЫЙНАЯ ВАЙНА — ЗА РОЗУМ НАШЫХ ЛЮДЗЕЙ, ЗА БУДУЧЫНЮ НАШЫХ ДЗЯЦЕЙ. І ПРАЙГРАЦЬ МЫ ПРОСТА НЕ МОЖАМ»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка правёў нараду аб пытаньнях дзейнасці сродкаў масавай інфармацыі. На парадку дня — самыя праблемныя пытанні СМІ, сярэд якіх работа падчас інфармацыйнай вайны, пытанні рэкламы, кадравы патэнцыял.

«Як бы ні было цяжка, вы павінны не толькі ўтрымліваць фокус увагі аўдыторыі, адукоўваць, тлумачыць, падтрымліваць, але і думаць аб уласным развіцці. Мы не павінны апусціць рукі — урок 2020 года, калі нам здавалася, што усё добра. А не. Таму трэба працаваць», — падкрэсліў Прэзідэнт.

На парадку дня таксама і праект указа, які рэгулюе пытанні рэкламы ў сродках масавай інфармацыі. Урад, Адміністрацыя Прэзідэнта разглядаў гэтае пытанне некалькі разоў з розных бакоў. Цяпер дакумент знаходзіцца ў кіраўніка дзяржавы.

«Мы ўвёлі ў дзейнасць аічынную сістэму медыявэрэяна, якая павінна забяспечыць празрыстасць рынку і рэйтынгаў тэлеканалаў і радыёстанцый у нашай краіне, затым стварылі рэестр рэкламных распрацаў і сувязальнікаў. Сёння сітуацыя памянлася кардынальна. У выніку цяперашняга геапалітычнага канфлікту на Расію, а згодна і на Беларусь абрынулі новы шквал рабаўнічых санкцый», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Прэзідэнт пацкаваўся, ці ёсць рэальныя інструменты падтрымкі СМІ ў сітуацыі, якая склалася.

Трэба прапандаваць усё найлепшае

Асобна кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу на негатывнае адценне слова «прапаганда», якая заўсёды прысутнічае ў медыя. Па яго словах, пра гэта не трэба турбавацца і прапандаваць не фэйкі, а праўду. «Мы ва ўнікальнай сітуацыі».

Адзіна з усіх цывілізаваных краін, якая прыстойна выглядае. Мы не хлусім, мы не перабольшваем нічога. У нас дастаткова фактаў, дастаткова інфанагод, каб іх паднесці сусветнай грамадскасці, не толькі нашай публіцы. Але так і трэба прапандаваць. Чого мы баімся? Не ведаю, чаму абыйгали і апаганілі гэтае слова. Заўсёды была, ёсць і будзе прапаганда. Але нам прапандаваць усё найлепшае», — растлумачыў ён.

На нарадзе гаворка ішла не толькі пра эканамічны бок работы СМІ, хоць гэта і найважнейшае пытанне. Беларускі лідар акцэнтаваў увагу, што любая падтрымка можа быць аказана толькі пад канкрэтны план развіцця. «Я вам шчыра кажу: пакуль вы не вычарпаеце свае магчымасці зарабляць, не звяртаючыся да бюджэту. Вы людзі адукаваныя, разумееце, што ў бюджэце лішніх грошай няма. Але калі трэба, і на выхадзе мы будзем бачыць эффект, мы заўжды грошы знойдзем», — сказаў ён.

Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што трэба прызнаць, як прафесійна ідзе інфармацыйная вайна. Па яго словах, па дэманізацыі Масквы і Мінска ўжо пераллюнулі Шарпа і Гебельса. «Струмені адкрыты, самай нахабнай і дзікай хлусні льюцца на людзей з інтэрнэту. Забыта ўсялякая прыстойнасць. Пра нормы журналістыкі, професійную адказнасць увогуле ніхто не ўспамінае. Гэта поўнамаштабная інфармацыйная вайна — за розум нашых людзей, і прайграць мы проста не можам», — канстатаваў ён.

Паводле слоў лідара краіны, беларуская медыя ўсё часцей перахопліваецца інфармацыйны парадок дзяў і інтэрнэце. Беларускія вядучыя тэлеканалы, «СБ», БелТА там заўважныя. Але кажаць, што наша інфармацыя там дамінуе, пакуль рана.

Павінна быць пераемнасць

Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, заблакіраваць вядучыя вэб-пляцоўкі — YouTube, некаторыя сацыяльныя сеткі, — як гэта зрабілі ў Расіі, або паставіць «залаты шчыт», як Кітай, тэарэтычна магчыма. Але перш чым зрабіць нейкі крок, трэба ўсё ўзважыць, і спяшайца тут не варта, а трэба быць акуратнымі. «Калі ўсё, што там робіцца, на шкоду, і ў перспектыве яшчэ большае будзе шкода, тады прымайце рашэнне. Калі пакуль да гэтага не дайшло, давайце пачакаем, давайце не будзем спяшайца», — сказаў ён.

Аляксандр Лукашэнка акцэнтаваў увагу на тым, што трэба прымаць узважаныя рашэнні і развіваць свае рэсурсы. У тым ліку разам з расійскімі калегамі. Але заўсёды трэба бачыць сябе.

«І асноўнае — кадры. Чалавечы патэнцыял. Трэба, захоўваючы журналістыцкія калектывы, знаходзіць новых людзей, маладых, крэатыўных, патрыятычна настроеных. Павінна быць пераемнасць», — заявіў кіраўнік дзяржавы.

Міністр інфармацыі Уладзімір Пярцоў падкрэсліў, што асноўныя намаганні міністэрства накіраваны на рэалізацыю дзяржаўнай інфармацыйнай палітыкі, на выкананне ідэалагічных задач, забеспячэнне нагляднай дзейнасці ў інфармацыйнай сферы. «Прыемна адзначыць, што аналіз інфармацыйнай прасторы Беларусі паказвае ўзрослы давер да дзяржаўных СМІ, давер да ўрада і выверанай палітыкі дзяржавы», — сказаў ён.

Уладзімір Пярцоў назваў прыярытэтычныя задачы ў дзейнасці Міністэрства інфармацыі. Першая — паляпшэнне якасці інфармацыйнага прадукту, павышэнне ўзроўню журналістаў. «На гэты конт шмат сказана, але, аб'ектыўна кажучы, ёсць над чым працаваць», — заўважыў міністр. Другая задача — забеспячэнне павелічэння тэле-

праграм уласнай вытворчасці. Ён расказаў, што на сёння ўласнага кантэнтну ў сярэднім аб'ёме дзяржаўных тэлеканалаў ужо 40,3 працэнта. У перспектыве — пераход на 50—70 працэнтаў уласнага прадукту, але гэта залежыць ад фінансавых магчымасцяў. Трэцяя задача — прасоўванне і ўмацаванне дзяржаўнай пазіцыі ў інтэрнэт-прасторы, уключаючы актыўнае асваенне сацыяльных сетак. Згодна з сацыяльным даледаваннем, 63,2 працэнта жыхароў Беларусі атрымліваюць

інфармацыю з інтэрнэт-крыніц, 61,3 — з тэлебачання. Кожны другі карыстаецца сацыяльнымі сеткамі. Чацвёртая задача прадугледжвае ўмацаванне рэдакцый рэгіянальных СМІ, стварэнне рэгіянальных медыяхолдынгаў. «Гэта даць магчымасць канцэнтраваль фінансавыя і тэхнічныя кадравыя рэсурсы ў галаўной рэдакцыі. І як вынік — стварэнне адзінай кіраванай сістэмы рэгіянальных СМІ. Гэта работа ўжо вядзецца», — расказаў міністр.

Валерыя СЦЯЦКО.

У тэму

У нас ёсць бясспрэчная правага: мы нясём праўду

Пасля нарады з Прэзідэнтам міністр інфармацыі Уладзімір Пярцоў у размове з журналістамі падвёў вынікі. Паводле яго слоў, ужо ні для кога ні сакрэт, што ідзе не проста інфармацыйнае супрацьстаянне — ідзе сапраўдная інфармацыйная вайна. Дзяржаўныя сродкі масавай інфармацыі — на перадавой, і супраць байцоў прымяняюцца самыя жорсткія меры, якія могуць прымяняцца падчас гарачай вайны, аж да фізічнага знішчэння.

«Доказ таго, што работа дзяржаўных СМІ эфектыўная, — тое, што нашы апаненты, якія яшчэ нядаўна выхваляліся сваімі лагатыпамі і назвамі ў сацыяльных сетках, сёння мімікрыруюць пад лагатыпы БелТА і іншых дзяржаўных СМІ. Значыць, яны ведаюць і разумеюць, што нашым дзяржаўным СМІ давяраюць, што гэтыя СМІ карыстаюцца вялікім аўтарытэтам», — заявіў міністр.

Паводле яго слоў, пасля загартоўкі 2020 года дзяржаўныя медыя сталі больш падтрыманымі, чым СМІ дзяржаў, дзе праходзілі наўдана гарачыя падзеі. «Мы згуртаваліся, адкінулі нашы прадзятасці. Мы да 2020 года былі залішні асырожныя, акуратныя, баіліся кагосьці пакрыўдзіць. Больш у беларускіх СМІ такога няма. Але супраць нас працуе вялізная махіна, якая выкарыстоўвае тэхніку, што імі распацавана. Мы гуляем на іхнім полі, калі заходзім у асяроддзе інтэрнэт. І нам тут нельга ні ў якім рэзе расслабляцца, нам трэба быць на крок наперадзе. У нас ёсць бясспрэчная правага: мы нясём праўду. Нас не прымушаюць хлусіць, прыдумляць фэйкі, мы проста расказваем, як ёсць. У гэтым наша сіла. І нашы ўменні павінны быць накіраваныя на тое, каб гэтую праўду эфектыўна даносіць да гледачоў, слухачоў і чытачоў», — сказаў Уладзімір Пярцоў.

Таксама міністр расказаў, што Прэзідэнт даручыў прапандаваць да канца месяца не толькі праект указа, які сёння абмяркоўваўся, але і іншыя нарматыўна-прававыя акты, якія дапамогуць дзяржаўным і іншым патрыятычна настроеным СМІ выжываць у гэты няпросты перыяд.

«Я думаю, што плён будзе. Мы прапрацавалі шэраг мер, каб СМІ Рэспублікі Беларусь дастойна развіліся і працавалі. У нас у краіне ёсць для гэтага патэнцыял. А СМІ павінны выканаць сваю задачу — даносіць праўдзівую і аб'ектыўную інфармацыю», — сказаў ён.

Парламенцкі дзённік

ЗВАРОТНАЯ СУВЯЗЬ ВЕЛЬМІ ВАЖНАЯ

Удзельнікі вяязнога пашыранага пасяджэння Прэзідыума Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу далі ацэнку рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб, праведзенай з пачатку бягучага года.

Удзел у пашыраным пасяджэнні, якое праходзіла ў Жлобіне ў Палацы металургіа, бралі сенатары, кіраўніцтва рэгіяна, прадстаўнікі прадпрыемстваў і арганізацый Гомельшчыны, члены Маладзёжнага парламента і маладзёжных саветаў. У сваім звароце да прысутных Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанова асабліва адзначыла, што практыка вяязных прыёмаў па асабістых пытаннях добра сябе зарэкамендавала, заўважыла і вынікі:

— Падчас прыёму мы прынялі больш за 600 чалавек, — растлумачыла Наталля Качанова. — Пытанні, з якіх зваротаў, вельмі важныя. Яны датычацца ўсіх сфер, часцей за ўсё ЖКГ, адукацыі, аховы здароўя, навядзення парадку, распрацоўкі новых законапраектаў, унясення дапаўненняў у дзеючыя. І для членаў Савета

Рэспублікі гэта зваротная сувязь з людзьмі вельмі важная.

Як было адзначана, за два месяцы бягучага года ў Савет Рэспублікі паступіла ўжо 1200 зваротаў грамадзян, што на 27 % больш у параўнанні з аналагічным леташнім перыядам. З Гомельскай вобласці прыняты 153 звароты, або 13 % ад агульнай колькасці.

Увогуле, што датычыцца работы з людзьмі на месцах, упэўнена Старшыня Савета Рэспублікі, уважлівае стаўленне да людзей — гэта асноватворная задача для кожнага кіраўніка:

— Ці гэта дэпутат або член Савета Рэспублікі, ці кіраўнік прадпрыемства або арганізацыі, мы павінны ставіцца да людзей уважліва. Як адзначыў Прэзідэнт нашай краіны, мы павінны ўмець слухаць людзей і, самае галоўнае, чуць іх, — зазначыла Наталля Качанова.

— Мы з вамі павінны зразу мець і запамінаць раз і назаўжды: колькі б людзей да нас ні прыходзіла, мы павінны іх прымаць. Людзі павінны мець магчымасць запісацца да кіраўніка любога ўзроўню. Усё роўна, што ў нас вызначаны час, людзі павінны мець магчымасць трапіць да та-

го кіраўніка, да таго чалавека, з якім яны жадаюць сустрэцца. На гэта звярніце асабліва ўвагу, — матывавала Наталля Качанова.

Спікер верхняй палаты парламента нагадава аб важнай прамоі сувязі паміж работай з людзьмі і захаваннем міру, спакою, незалежнасці ў нашай краіне.

Апрача таго, Наталля Качанова засяродзіла ўвагу на ролі ў рабоце з насельніцтвам на месцах дэпутатскага корпуса. З прыняццем абноўленай Канстытуцыі, актыўнай падрыхтоўкай новых законапраектаў, змяненняў і дапаўненняў у дзейныя законы работа са зваротамі грамадзян надзвычай важная для законатворччай дзейнасці парламентарыяў.

Па выніках пашыранага пасяджэння Прэзідыума Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі на Гомельшчыне спікер верхняй палаты парламента звярнула ўвагу: нягледзячы на тое, што такія вяязныя мерапрыемствы ўжо прайшлі практычна ва ўсіх абласцях і Мінску, а на чарзе — Магілёўшчына, падобная практыка адначасна будзе прадоўжана і адноўлена ў іншых абласцях краіны.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

УМОВЫ ДЛЯ ALIEXPRESS ПА-БЕЛАРУСКУ

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў на чарговым пасяджэнні восьмай сесіі ўхвалілі ў двух чытаннях праект закона «Аб плацежных сістэмах і плацежных паслугах».

Навацы ў дакуменце дапамогуць зрабіць плацежныя паслугі больш танымі для насельніцтва, скароціць выдаткі арганізацый пры іх здзяйсненні. Законапраект стварае умовы і для развіцця нацыянальных плацежных сістэм і інструментаў. Па словах першага намесніка старшыні праўлення Наўбанка Сяргея КАЛЕЧЫЦА, дакументам прадугледжваецца рэгуляванне ўсіх плацежных сістэм, у тым ліку міжнародных, працэсінгавых і клірынгавых цэнтраў і іншых суб'ектаў, на якіх дзейнасць заканадаўства пакуль не распаўсюджваецца.

«Таксама законапраект уключае ў сябе комплекснае рэгуляванне дзейнасці па прыёме плацаў і адрас трохі асоб. Дадзена навацы дазваляе працаваць на плацежным рынку беларускім арганізацыям, аналагічным Яндэкс, Uber, AliExpress, Booking.com і іншым пляцоўкам-агрэгатарам. Акрамя таго, гэтыя замежныя кампаніі, якія забяспечваюць выкананне ўстаноўленых законам патрабаванняў, змогуць працаваць на тэрыторыі нашай краіны ў роўных умовах з беларускімі пастаўшчыкамі плацежных паслуг», — паведамаў першы намеснік старшыні праўлення Наўбанка.

Дзюкуючы закону пашыраецца геаграфія аказання плацежных паслуг. Гэта асабліва актуальна для жыхароў сельскіх мясцовасцяў, дзе адсутнічаюць падраздзяленні банкаў.

«У дадзеным дакуменце пашыраецца суб'ектны пералік пастаўшчыкоў плацежных паслуг, удасканалююцца віды, інструментарый плацежных паслуг. Гэта дазваляе прыняццём закона павысіць канкурэнтаздольнасць плацежнага рынку, знізіць тарыфную нагрузку на карыстальніка», — расказаў журналістам Віталь ВАСЮКОЎ, намеснік старшыні Пастаяннага камітэ па бюджэце і фінансах.

Дэпутатамі прыняты змены ў законы «Аб магістральных трубаправодным транспарце» і «Аб архіўнай справе і справаводства». Таксама яны ратыфікавалі два пагадненні. Адно з іх датычылася абмену інфармацыяй у сферы супрацьдзеяння легалізацыі даходаў, атрыманых крмінальнымі шляхам праз мяжу ЕАЭС. Як пракаментаваў Сяргей СЫРКАНОЎ, член Пастаяннага камітэ па міжнародных справах, дадзеныя законапраект не датычыцца рэзідэнтаў ЕАЭС, якія не маюць парашэнняў, і фізічных асоб. «Больш за тое, інфармацыя, якая ўтрымліваецца ў рамках пагаднення, з'яўляецца канфідэнцыяльнай і не можа быць выкарыстана без пісьмовай згоды органа, які выдаў інфармацыю», — дадаў дэпутат.

Марыя ДАДАЛКА.

Здаровая будучыня — адказнасць кожнага

Колькасць непаўналетніх, задзейнічаных у распаўсюджванні наркатыкаў і псіхатропных рэчываў, у краіне няёмка расте

Ёсць праблема

У пагоні за лёгкім заробкам дзеці ўвязваюцца ў злачынную дзейнасць, з якой потым не могуць выбрацца. Выкарыстоўваючы малалетніх у сваіх інтарэсах, арганізатары наркабізнесу ўнушаюць хлопцам і дзяўчатам, што за гэта ім нічога не будзе. Аднак пакаранне набегнуць не атрымаюць: за распаўсюджванне наркатыкаў і псіхатропных рэчываў крымінальная адказнасць прадугледжана з 14 гадоў.

З мэтай прыцягнуць увагу грамадскасці да праблемы па ініцыятыве Міністэрства ўнутраных спраў адыбылася міжведамасная рэспубліканская прафілактычная акцыя «Разам за здаровую будучыню». Мерапрыемствы, якія на працягу тыдня ладзіліся ва ўстановах адукацыі і грамадскіх месцах, былі накіраваны на прафілактыку спажывання і збыту наркатыкаў, псіхатропаў і іх аналагаў сярод непаўналетніх.

І калі да фармату падобных мерапрыемстваў з прафілактычным ухілам мы ўжо прызываліся, то навацый гэтага акцыі стала шырокае распаўсюджванне праз установы грамадскага харчавання і прадуктовыя сеткі тэматчных лістовак з QR-кодам. Наводзячы на яго, трапляеш на кароткі відэаролік, у якім раскажваецца аб шкодзе наркатыкаў і псіхатропаў, а таксама наступствах, звязаных з іх распаўсюджваннем.

ПРАБЛЕМА — ВУСНАМІ ДЗЯЦЕЙ

У рэалізацыі задумкі ўдзельнічалі вучні сталічнай гімназіі № 16. Пасля ўрокаў старшакласнікі раздавалі ў цэнтры горада лістоўкі. Прычым да гэтага хлопцаў і дзяўчат ніхто не прымушаў: падлеткі самі вырашылі падтрымаць акцыю. Амаль усе яны з'яўляюцца валанцёрамі-кансультантамі праекта гімназіі «Роўны навучае роўнага». У межах праекта дзеці прыходзяць у класы і раскажваюць іншым навучэнцам пра згубныя звычкі, якія існуюць у грамадстве, прапагандуюць здаровы лад жыцця. Прафілактыка наркаманіі — адзін з кірункаў іх грамадскай дзейнасці.

Нягледзячы на тое, што сучасныя дзеці вельмі заняты ў школьні і пазашкольны час, трапляючы ў соцыум, яны не застрахаваны: на вуліцы, у гандлёвых

цэнтрах, якія наведваюць школьнікі, вельмі шмат спакусу, — лічыць намеснік дырэктара па выхаваўчай рабоце мінскай гімназіі № 16 **Алена КАВАЛЕЎСКАЯ**. — Можна з дакладнасцю казаць, што навучэнцы, якія прынялі ўдзел у акцыі, прапусцілі гэтую праблему праз сябе, не стануць на шлях наркаманіі і выбяруць правільную каштоўнасць.

На думку прадстаўніца кіраўніцтва гімназіі, папярэджваць наркаманію і гандаль забароненых рэчываў — у першую чаргу задача і ўстаноў адукацыі. «Важная роля ў гэтым класнага кіраўніка, які кожны дзень бачыць сваіх дзяцей і першым павінен западозрыць, калі нешта пойдзе не так, — заўважыла Алена Кавалеўская. — З дзецьмі, стан якіх выклікае трывогу, працуюць спецыялісты сацыяльнай псіхолага-педагагічнай службы, створанай у гімназіі. Калі ёсць неабходнасць, яны наведваюць сем'ю. Часта гэта прыносіць свой плён. Увогуле, жудасна ўсведамляць, калі дарослыя пытанні вырашаюцца дзіцячымі лёсамі».

ПАД КАНТРОЛЕМ БАЦЬКОЎ

У адзін з дзён, калі мы сустрэліся з навучэнцамі гімназіі, лістоўкі разышліся ў лічаныя хвіліны. Мінакі з цікавасцю бралі іх, разглядалі, некаторыя нават задавалі пытанні. Падлеткі не губляліся: раскажвалі цікавыя моманты пра акцыю і зло, якое прыносіць наркатыкі. Падтрымаць акцыю прыйшлі і выпускнікі гімназіі.

— Вельмі прыемна бачыць, што людзі падтрымліваюць акцыю, — падзялілася уражаннямі старшакласніца **Марыя Заціпнік**. — Многія ўдзячныя нам за тое, што мы раздаём лістоўкі, раскажваем людзям аб праблеме і сваім прыкладам змагаемся з ёй. Некаторыя адмаўляюцца

браць лістоўку, але такіх няшмат. Самае галоўнае, што мы хочам данесці, — тыя, хто распаўсюджае наркатыкі, нажываюцца на чужой бядзе.

Са сваёй аднакласніцай згодная і **Ганна Рыснік**. «Мы ведаем, наколькі шкодныя наркатыкі і як людзі губяць імі сваё жыццё, — мяркуе

дзяўчына. — Лёгкіх грошай не бывае. Каб увязца ў штосьці, перш трэба ўзважыць усе «за» і «супраць». Трэба разумець і тое, што, распаўсюджаючы наркатыкі, чалавек рызыкуе нашкодзіць іншаму, хто нават можа памерці. І гэтую адказнасць трэба будзе несці на сваіх плячах таме, хто гэтыя наркатыкі прадаў».

Старшыня вучнёўскага самакіравання гімназіі № 16 **Дзям'ян Сявеч**, вучань 11 «Б» класа, лічыць, што бясплатны сыр толькі ў паццы. «Наркатыкі — гэта смерць, — кажа юнак. — Нават той, хто лічыць, што можа своечасова спыніцца, не разумее, што яго жыццё ўжо загублена».

Навучэнцы гімназіі гавораць, што ведаюць аб праблеме не толькі дзякуючы сваім настаўнікам. Вялікую прафілактычную работу з імі праводзяць і бацькі.

— Не трэба бяжыць размаўляць на тэму наркатыкаў са сваімі дзецьмі, — пераканана **член бацькоўскага**

камітэта 10 «А» класа гімназіі № 16 г. Мінска Таццяна ПАЖЭЛАЕВА. — Аднак трэба не толькі гаварыць, але і быць уважлівымі ў адносінах да сваіх дзяцей. Калі дзіця ўцягнута ў наркабізнес, бацькі не могуць гэтага не заўважыць: адразу мяняецца фізіялагічны стан дзі-

ватнасця навучэнцы (пачынаючы ад школьнікаў, заканчваючы студэнтамі), шукаюць магчымасць зарабіць, у тым ліку злачынным шляхам, — адзначаў **начальнік галоўнага ўпраўлення па наркакантролі і супрацьдзеянні гандлю лідзмі МУС палкоўнік Алег СІЛЬВЕСТРОВІЧ**. — Як правіла, на гэта ідуць дзеці з нешчаслівых сем'яў, якім не хапае ўвагі, бацькоўскага клопату і, натуральна, грошовых сродкаў. Аднак сярод затрыманых ёсць і непаўналетнія, якія выхоўваюцца ў поўных, забяспечаных сем'ях. Імі ў большасці рухае азарт рызыкі.

Каб моладзь мела магчымасць зарабіць легальным шляхам, праваахоўнікі звярнуліся да Асацыяцыі рэстаратараў і рознічных сетак, якія ініцыятыўу падтрымалі. У найбліжэйшы час яны прапануюць моладзі працаўладкавацца, каб маладыя людзі мелі магчымасць зарабляць грошы бяспечным законным шляхам. Акрамя таго, падчас акцыі, дзякуючы намаганням асацыяцыі, ў рэстаранах, кафэ, іншых установах грамадскага харчавання наведвальнікам прапаноўваліся тыя ж самыя лістоўкі, якія даступнай мовай распаўсюджаюць аб шкодзе наркатыкаў і псіхатропаў, а таксама адказнасці, прадугледжанай за іх распаўсюджванне. Такія ж лістоўкі ўжо маглі бачыць і тыя, хто заказвае дастаўку піцы або сушы на дом.

— Разумеючы, як прыцягнуць увагу моладзі, сумесна з МУС мы стварылі лістоўку, якія адказваюць сучасным тэндэнцыям, — паведаміў **кіраўнік назіральнага савета Асацыяцыі рэстаратараў Беларусі Юген ВАСІЛЬЕЎ**. — Наша ўзаемадзеянне не абмяжована толькі гэтай акцыяй. Сумесна з Міністэрствам эканомікі, Агенцтвам знешнеэканамічнай дзейнасці Банка развіцця

ЗАКОННАЯ АЛЬТЭРНАТЫВА

Як раскажвалі ў Міністэрстве ўнутраных спраў, за мінулы год за распаўсюджванне наркатыкаў і псіхатропных рэчываў крымінальныя справы заведзены ў дачыненні да 111 непаўналетніх. Гэтыя асобы здзейснілі 127 злачынных эпизодаў. Большасць злачынстваў (каля 90 %) ажыццяўлялася пры дапамозе інтэрнэту.

— Праблема ў тым, што маладое насельніцтва, у пры-

мажыццяўляе работу над бізнес-планам, алгарытмам, дарожнай картай па адкрыццях малага бізнесу сярод моладзі. Мы хочам данесці да маладога пакалення, што зарабіць легальнай працай значна прасцей і магчымасцяў нашмат больш. Тыя, хто распаўсюджае наркатыкі, шукае лёгкіх грошай. Мы прапануем ім законную альтэрнатыву, каб яны маглі зарабіць больш, чым атрымліваюць, будучы наркакур'ерамі.

У межах акцыі «Разам за здаровую будучыню» былі праведзены конкурсы маляўніцтва, прэзентацыі, навучальныя трэнінгі для педагогаў. У кожным рэгіёне краіны супрацоўнікі міліцыі арганізавалі спартыўныя спаборніцтвы з дзецьмі. Як удакладніў **начальнік аддзела арганізацыі работ інспекцыі па справах непаўналетніх галоўнага ўпраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі МУС палкоўнік міліцыі Кірыл ПАШКЕВІЧ**, школьнікі і іх бацькам на тэматчных лекцыях раскажвалі аб медыцынскіх і прававых наступствах спажывання і распаўсюджвання наркатыкаў.

«Таксама запрасілі хлопцаў і дзяўчат на вызначаны судовы пасяджэнні, — дадаў прадстаўнік міліцэйскага ведамства. — Не засталіся без увагі і месцы адпачынку моладзі: для спынення фактаў абароту дурману міліцыянеры правялі рейды».

Падлеткам прапанавалі паўдзельнічаць у конкурсе — для гэтага ім неабходна зняць відэаролік на тэму «Выберы сваю альтэрнатыву» і загрузіць яго ў інтэрнэт. Адным словам, рэзананс у акцыі атрымаўся вялікі. Галоўнае, каб непаўналетнімі была зроблена выснова, што наркатыкі, псіхатропы і ўсё, што з імі звязана, — зло, смерць.

Вераніка КАНЮТА. Фота ЛІЗаветы ГОЛАД.

Конкурс

ПРЫГАЖОСЦІ МАЛА НЕ БЫВАЕ

У Міністэрстве ўнутраных спраў вызначылі «Міс МУС» і выбралі найлепшыя фотаработы

Творчы конкурс «У аб'ектыве» праходзіць ужо трэці год запар. Мяркуючы па колькасці ахвотных у ім удзельнічаць, ён будзе традыцыйным у шэрагу мерапрыемстваў галоўнага міліцэйскага ведамства краіны.

Сёлета за званне найлепшых фотарафаў і відэарафаў змагалася больш чым 400 аўтараў з усіх рэгіёнаў краіны. На суд журы яны прадставілі каля тысячы творчых работ. У некаторых намінацыях вызначыць пераможцаў было няпроста: у сваіх фотаздымках і відэароліках канкурсанты здолелі незвычайна і ярка паказаць штодзённую працу супрацоўнікаў міліцыі.

— Няма куточка на карце Беларусі, адкуль бы ні прыйшлі творчыя работы, — адзначаў **намеснік міністра ўнутраных спраў палкоўнік міліцыі Дзмітрый КАРЗЮК**. — Прыемна, што людзі бачаць нашу работу пад тым ракурсам, пад якім яе не бачым мы. Кожная работа вартая ўвагі: гэта чыясць гісторыя, чыёсць жыццё. Спадзяюся, што конкурс будзе жыць, работы стануць яшчэ цікавейшымі і мы атрымаем не ад-

ну магчымасць паглядзець на гэтую прыгажосць.

І такая ж магчымасць з'явілася ў той жа дзень. Упершыню ў сілавым ведамстве выбралі «Міс МУС». Пераможцу вызначалі таксама па фотаздымках — такім чынам да конкурсу «У аб'ектыве» дадалася яшчэ адна намінацыя.

Самай прыгожай супрацоўніцай арганізу ўнутраных спраў стала начальнік інспекцыі па справах непаўналетніх Дзяржынскага РАУС капітан міліцыі **Ксенія Цупрун**. Астатнія канкурсанткі таксама былі ўдастоены ганаровых званняў — лепшыя з лепшых вызначалі не толькі па іх знешніх якасцях, але і па выніках службовай дзейнасці.

Як заўважыў Дзмітрый Карзюк, у міліцыі служыць шмат дзяўчат. «Вельмі складаная работа ўскладзена на іх плечы, — удакладніў намес-

нік міністра. — Удзячны кожнай, якая знаходзіць час у нашай складанай службе ўдзяляць увагу сваёй прыгажосці — унутранай і знешняй».

Як падзялілася **Ксенія Цупрун**, пераможца ў конкурсе стала для яе вялікай нечаканасцю. «Супрацоўніца арганізу ўнутраных спраў павінна быць не толькі прыгожай, — мяркуе капітан міліцыі. — У першую чаргу, яна павінна выконваць свае непасрэдныя службовыя абавязкі. У юным узросце я займаю даволі высокую пасаду. Праца мне падабаецца: яна цікавая, карысная — менавіта з інспекцыі па справах непаўналетніх пачынаецца шлях у дарослае жыццё».

Як паведамілі арганізатары конкурсу, выбіраць «Міс МУС» плануецца кожны год.

Вераніка КАНЮТА. Фота прэс-службы МУС.

ВІТАМІНЫ, ІМБІР, КУРКУМІН...

**(Заканчанне.
Пачатак на 1-й стар.)**

Апошнімі навуковымі звесткамі на гэту тэму падзяліліся дзектар Інстытута фізіялогіі НАН Беларусі, доктар медыцынскіх навук, прафесар, член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Сяргей ГУБКІН і загадчык лабараторыі фізіялогіі харчавання і спорту Інстытута фізіялогіі, кандыдат біялагічных навук Ціран МЕЛІК-КАСУМАЎ. Яны абгульлі вынікі міжнароднай практыкі прымянення рэкамендацый Сусветнай арганізацыі аховы здароўя па харчаванні пры лясэнні COVID-19, а таксама вопыт выкарыстання на працоўках у навуковых і медыцынскіх установах Беларусі і свету.

ЗБАЛАНСАВАНЫ ПАДЫХОД

Новая інфекцыя, якая стала прычынай глабальнай пандэміі, працягвае выклікаць актыўны інтарэс міжнароднай навуковай і медыцынскай супольнасці. Шырока вывучаюцца як асаблівасці патагенезу гэтага захворвання, так і магчымыя метады тэрапіі, немедыкаментознай падтрымкі і рэабілітацыі цяжкіх пацыентаў. Ужо цяпер відавочна, што ў найбліжэйшыя гады свет сутыкнецца з вялікай праблемай: мільёны людзей, што перахварэлі на ковід, у той ці іншай ступені будуць адчуваць наступствы гэтай інфекцыі. У кагосьці ад каранавіруса церпіць басейн мазгавых сасудаў, у кагосьці — басейн сасудаў сэрца. Але гэта ні для кога не праходзіць бяспечна, можа адбывацца на кагнітыўных функцыях чалавека, цягне парушэнні памяці, узмацненне дэпрэсіўных станцаў, актывізацыя хвароб Паркінсона, Альцгеймера і кардыялагічных захворванняў.

«Вітамін D падаўляе асноўныя этапы размнажэння і заражэння клетак каранавірусам».

Усе мы памятаем, як падчас першай хвалі каранавіруса беларусы актыўна шукалі эфектыўныя спосабы яго прафілактыкі і лячэння народнымі спосабамі. З-за распаўсюджвання чутак аб іх «чудадзейнай сіле» рэзка падаралі і нават зніклі з прадажу на пэўны час імбір і лімоны.

Аднак гэта інфармацыя аказалася міфам. «Няма ніводнага прадукту, які здольны знішчыць каранавірус ці папярэдзіць яго пападанне ў арганізм чалавека», — запэўнівае Сяргей Губкін. Вядома, што і часнок, і лімон, і імбір утрымліваюць карысныя біялагічныя актыўныя злучэнні, але панаязія — сродкам, які здольны супрацьстаяць інфекцыі, — яны не з'яўляюцца. Шыпшына, цыбуля, абліпкія, сала, сметанковае масла, перац, зялёны чай, рыба ці броклі не абароняць нас ад ковіду, хоць іх ужыванне ў ежу, несумненна, карыснае.

Каранавірусная інфекцыя часта суправаджаецца стратай смакавых адчуванняў і апетыту. Сама інфекцыя і агрэсіўныя метады лячэння ў вострым перыядзе хваробы, у тым ліку тэрапія антыбіётыкамі, прыводзяць да парушэнняў стрававання. Слабасць, заняпад сіл, павышаная стам-

ляльнасць — не толькі сімптом хваробы, але і частая прычына нядаўняга ў перыяд аднаўлення. Эксперты разглядаюць харчаванне як важны фактар падтрымкі сіл і энергіі, які павышае эфектыўнасць лячэння. Збалансаваны падыход — дастатковая колькасць лёгка засваляльных пажыўных рэчываў, вітамінаў і мікраэлементаў — дапамагае аднавіць сілы, падтрымаць імунітэт і агульнае самаадчуванне.

ЗДAROЎЕ МІКРАБІЁМУ

Між іншым, даказана, што COVID лягчэй пранікае ў бронхі і лёгкія, аслабленыя абястлушчанай дыетай, паколькі сурфактант, які высцілае лёгчыны альвеолы і бранхіяльнае дрэва знутры, больш як на 90 працэнтаў складаецца з тлушчаў (фосфаліпідаў). Таму спецыялісты раяць хворым на ковід аддаваць перавагу прадуктам з павышаным утрыманнем бялку і тлушчаў і (або) спецыялізаваным энтэральным сумесям, зыходзячы з прычыны — максімум пажыўных рэчываў у адным мілілітры гатоўкі прадукту. Харчаванне лепш дробнымі порцыямі — 5-6 разоў на суткі, а таксама аддаваць перавагу мяккай і вадкай ежы, «каб ежа і пітво адымалі як мага меней сіл». Можна нарацаць прадукты на дробныя кавалачкі ці здабраці ежу ў блэндары і пры неабходнасці ўсмоктаваць праз трубочку. А вось вадкасці трэба шмат — з разліку 25—30 мл на адзін кілаграм вагі чалавека ў суткі.

«Кішэчнік — найважнейшы імунны орган у чалавека», — падкрэслівае Сяргей Губкін. — Каля 80 працэнтаў імуннакампетэнтных клетак арганізма ўтрымліваюцца ў яго слізгістай абалонцы. 25 працэнтаў слізгістай абалонкі кішэчніка складаюцца з імуналагічна актыўных тканак».

Лічыцца, што 90 працэнтаў захворванняў чалавека могуць быць тым ці іншым чынам звязаныя з кішэчнікам і «здароўем мікрабіёму» (гэта ўнікальная супольнасць мікраарганізмаў, якія засяляюць канкрэтнае асяроддзе). Мікрабіём уплывае на страваванне, імунную сістэму, гаенне ран, прафілактыку хвароб, кагнітыўных функцый і нават эмоцыі. Значэнне мікрабіёму для нас настолькі вялікае, што навукоўцы называюць яго новым (а некаторыя — забытым) органам, амаль такім жа важным, як мозг ці сэрца. Мы ўсе ведаем, што ковід мае не толькі лёгкую форму, але і кішэчную форму, а з распаўсюджваннем штама «зімрон» частата кішэчных формаў павялічылася.

Як толькі вірус трапляе ў арганізм, імунная сістэма тут жа ўключаецца ў барацьбу з «няпрошаным прышэльцам». Эндагенная флора чалавека працуе на мяжы сваіх магчымасцяў, у выніку арганізм слабее. У гэты час яму неабходна дапамога. У перыяд хваробы і рэабілітацыі пасля яе асабліва важна скараціраваць сваё харчаванне так, каб яно ішло на карысць кішэчніку. Рэкамендуецца штодзін ўжываць не менш як 400 грам гародніны і садавіны. Прадукты, багатыя на клетчатку, спрыяюць падтрыманню нармальнай мікрафлоры кішэчніка: гэта яблыкі, таматы, салодкі перац, салата, капуста, спаржа, шпінат, цытрусы, хлеб з мукі грубага памо-

лу, арэхі, семкі, грыбы, кукуруза, сухафрукты.

— Парушэнне балансу мікрафлоры кішэчніка не можа не адбіцца на агульным імунным статусе, — падтрымлівае калегу Ціран Мелік-Касумаў. — У адным з даследаванняў было паказана, што баланс кішэчніка, парушаны ў выніку інфіцыравання каранавірусам, не мог аднавіцца да кантрольных сярэдніх значэнняў на працягу шасці месяцаў пасля перанесенага захворвання. Між іншым, дысбаланс мікрафлоры,

які не ліквідаваўся, можа ўплываць на цяжкасць і працягласць постковіднага сіндрому. А аднаўленне мікрафлоры, у тым ліку з дапамогай харчавання, можа быць эфектыўным спосабам для больш хуткага аднаўлення пасля хваробы.

Падтрымліваць нармальную мікрафлору кішэчніка дапамагаюць прадукты, якія ўтрымліваюць прэбіётыкі і прабіётыкі. Прабіётыкі — гэта рэчывы, якія не усмоктаюцца і не ператраўляюцца ў страўніку і тонкім кішэчніку, але ствараюць спрыяльны ўмовы для росту і размнажэння карысных бактэрый кішэчніка. А прабіётыкі — мікраарганізмы і рэчывы мікробнага і іншага паходжання, якія пры натуральным спосабе ўвядзення аптымізуюць яго мікрэкалагічны статус. Так, было даказана, што ў людзей, якія на працягу 15 дзён атрымлівалі прабіётыкі, павялічвалася колькасць імуналабулінаў M і G (ахоўных малекул). Да таго ж прымяненне прабіётыку паляпшае стан пацыентаў ва ўзросце, старэйшым за 45 гадоў, у тым ліку і ў людзей з першай ступені атлусцення.

ЧЫМ НЕБЯСПЕЧНЫ

ДЭФІЦЫТ?

Многіх цікавіць, а наколькі карысныя пры COVID-19 вітаміны і біялагічныя актыўныя дабавкі (БАДы)? Усе клінічныя і медыцынскія даследаванні сыходзяцца на тым, што ключавая роля належыць вітамінам D, С, цынку і селену. — У нашых кліматычных умовах многа адчуваюць дэфіцыт вітаміну D, між іншым, менавіта гэты вітамін даказваў сваю эфектыўнасць і пры прафілактыцы, і пры лячэнні ковіду, — падкрэслівае Ціран Мелік-Касумаў. — Даказана, што вітамін D падаўляе асноўныя этапы размнажэння і заражэння клетак каранавірусам. Навукова абгрунтаваная не толькі яго эфектыў-

насць, але і механізм уздзеяння пры каранавірусе.

Вітамін С, у сваю чаргу, працуе ў нашым арганізме як антыаксідант і прыпыняе ўтварэнне свабодных радыкалаў. Цынк у патагенезе спыняе пранікненне каранавіруса ў клетку, звязанае з клеткай і трансляцыю ферменту, які дапамагае вірусу размнажацца, гэта значыць, спыняе яго размнажэнне ўжо ўнутры інфіцыраванай клеткі.

Дастатковае ўтрыманне ў арганізме такога мінеральнага элемента, як селен, таксама важнае для

прадукты ў свой рацыён на рэгулярнай аснове.

НАРОДНАЯ МЕДЫЦЫНА

А ці апраўдваюцца надзеі, звязаныя з куркумай? Куркумін — моцны імунны стымулятар і прыродны антыбіёттык, які перашкаджае развіццю бактэрыяльных ускладненняў пры вірусных інфекцыях, спыняе рост патагеннай мікрафлоры ў нашым кішэчніку. Але доказваць, што ён можа спыніць каранавірус, пакуль няма. Часнок і цыбуля ўтрымліваюць алііны — рэчывы, якое называюць прыродным антыбіётыкам. Традыцыйна многія выкарыстоўваюць іх для прафілактыкі і лячэння грыпападобных сінптомаў, і гэта не пазабўлена сёння.

«Куркумін — моцны імунны стымулятар і прыродны антыбіёттык».

Імбір утрымлівае вітаміны групы С, В і А, цынк, кальцый, ёд, прыродныя і антыгрыбковыя антыбіётыкі. Падчас даследаванняў у пацыентаў, якія замест плацэба атрымлівалі настойкі імбіру і зхінаці, змянілася колькасць скаргаў на кашаль, мышачныя болі і праблемы з дыханнем.

Актыўнасць у дацэнна дзі вірусу даказалі кверцэцін і грыфіцінін, якія ўтрымліваюцца ў зялёным чаі, жоўтым перцы, спаржы, вішні, каперсах, чырвонай цыбулі, чырвоным вінаградзе і марскіх вода-расцах.

Увогуле, у склад некаторых прадуктаў уваходзяць рэчывы, якія «ў прабірыцы» дэманструюць здольнасць абясходжваць каранавірус. Так, у праведзеным даследаванні нямецкіх навукоўцаў каранавірус «у прабірыцы» падвяргаў уздзеянню зялёнага чаю, соку ароніі (чарнаплоднай рабіны) і гранатавага соку — прадуктаў з высокім утрыманнем антыаксідантаў.

Сок ароніі паказваў самую высокую эфектыўнасць — за пяць хвілін уздзеяння інфіцыруючая здольнасць віруса знізілася на 97%. Гранатавы сок і зялёны чай прыводзілі да інактывацыі віруса на 80% за адну хвіліну уздзеяння. Паколькі першапачатковае іхуткае размнажэнне каранавіруса адбываецца ў насаглотцы, паласканне горла зялёным чаем і сокамі ароніі і граната можа стаць стратэгіяй зніжэння верагоднасці заражэння і захворвання на COVID-19, мяркуюць даследчыкі. У адрозненне ад шматлікіх аптэчных антысептыкаў для паласкання горла, гэта натуральныя прадукты. І можна рэгулярна выкарыстоўваць для прафілактыкі. Аднак усё гэтыя мерапрыемствы нельга лічыць за менай стандартным мерам бяспекі і прафілактыкі, а толькі дапаўненнем да іх.

Увогуле, як адзначаюць вучоныя, нягледзячы на пазітыўныя эфекты ад многіх біялагічна актыўных рэчываў расліннага паходжання з антыаксідантным і імуннамадулюючым эфектам, патрабуецца больш доказаў іх клінічнай эфектыўнасці. А навуковыя работ, у якіх бы мэтаанакіравана адсочвалася сувязь дыет рознага тыпу і захворвання на COVID-19, пакуль няма.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Багатыя рэгіёнамі

ПАЗІЦЫІ ЗДАВАЦЬ НЕ ЗЫРАЕМСЯ

Старшыня Бялыніцкага раёна Васіль ЗАХАРЭНКА — пра адметнасці горада, творчы патэнцыял і стаўкі на ўраджай

Па выніках сацыяльна-эканамічнага развіцця за мінулы год Бялыніцкі раён у сваёй намінацыі сярод гарадоў і раёнаў з насельніцтвам да 20 тысяч чалавек быў прызнаны найлепшым у Магілёўскай вобласці. Старшыня райвыканкама Васіль Захарэнка атрымаў пераходны сцяг, дыплом I ступені і 450 базавых велічынь на развіццё раёна. Карэспандэнт «Звязды» павіншавала пераможцаў і распяла кіраўніка раёна, што трэба для таго, каб перамагчы, і што ў планах далей.

чы, пытанні вырашаюцца да таго, як паступаюць. Не паспеў растаць снег, а наша прадпрыемства прыступіла да ямачнага рамонту. У планах — да мая навесці з гэтым парадкам. «Жылкамгас» утрымлівае Бялынічы ў стылі горада ўтульнага камфорту.

Шмат увагі ўдзяляецца азеляненню. У прадпрыемства ёсць уласны гадавальнік і цяпліцы, штогод на клумбы яны высаджваюць да 40 тысяч розных кветак. І гэта без уліку іншых прадпрыемстваў і арганізацый, на балансе якіх таксама ёсць кветнікі. Шмат высаджваецца кустоў і дрэў. Штогод праводзіцца кранаванне. Работа з дрэвамі наогул паказальная, яны выглядаюць дагледжанымі і надаюць населенаму пункту прыгожы выгляд. У нас шмат парку і сквераў. Людзі цэняць работу камунальных службаў і падтрымліваюць чысціню.

— **Якія задачы стаяць перад кіраўніцтвам раёна на сёння?**

— Асноўная задача — не паргоршыць жыццё насельніцтва, каб былі працоўныя месцы і зарплаты. І для забеспячэння гэтага працуем над выкананнем даведзеных паказчыкаў. Па выніках работы за 2020 год мы былі трэція ў вобласці, за 2021 — першыя. Гэта вялікая адказнасць, наша задача — утрымаць пазіцыі. Не хацелася б аддаваць іншым гэты сцяг. Сёння першаарговая задача — паспяхова правесці сельгаспадарчую кампанію. Тэхніка гатовая, абласны бюджэт падтрымаў фінансавана, ну і самі гаспадаркі падрыхтаваліся.

— **І якія планы на сёлетні ўраджай?**

— Задачы стаяць вельмі амбіцыйныя. Нам трэба выраісці і сур'ёзна да ўзроўню леташняга ўраджаю. Мы добрымі тэмпамі раслі два апошнія гады, і сёлета збіраемся дадаць не менш чым 5-6 працэнтаў.

— **На якіх гаспадаркі робіцца стаўка?**

— Лідар па-ранейшаму СВК «Калас»/«Радзіма»: гаспадарка дае палову ўсёй прадукцыі па раёне. Кіраўнік дзяржавай паставіў перад намі задачу падзягаць і астатнія гаспадаркі да ўзроўню «Радзімы». На жаль, вядомы яе кіраўнік Аляксандр Міхайлавіч Лапацэнтаў летась пайшоў з жыцця. Але на зме-ну яму прыйшоў яго сын — Алег

Лапацэнтаў. Сямейныя традыцыі захоўваюцца.

— **А што з сябе ўяўляе раённы рэальны сектар эканомікі, які яго ўнёсак у агульную перамогу?**

— Летась правёў рэканструкцыю пратэінавага заводу, які спецыялізуецца на вытворчасці мукі і тэхнічнага тлушчу. За кошт істотнай мадэрнізацыі прадпрыемства змагло значна павялічыць аб'ёмы вытворчасці. Філіял замежнага таварыства з абмежаванай адказнасцю «БАНЕЦІ» завяршыў праект па вытворчасці дацкай беконнай свініны. Гэта прадпрыемства працуе ў нас з 2020 года, але летась выйшла на поўную магутнасць. Наогул, кожны забіў свой унёсак у агульную справу. У тым ліку і малы бізнес. З 301 прадпрыемства зых захаваліся 35. І ніхто з іх захавалася не збіраецца. Ёсць праблемы з пастаўкамі на экспарт у далёкае замежжа, але ідуць пошукі новых рынкаў збыту.

— **Бялынічы пазіцыянуюць сябе ліччэ і як горад мастакоў і пісьменнікаў.**

— Спраўды. Нездарма нам зрабілі такі цудоўны музей да Дня пісьменства. Прычым цалкам сучасны. Пасля музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны ў Мінску наш стаў другім у краіне па маштабнасці зробленай работы. А ўлічваючы, што ён пабудаваны не дзесяці ў сталяці, а ў райцэнтры, гэта шмат пра што гаворыць. У нас вельмі

моцныя мастацкія традыцыі. Адно імя Вітольда Бялыніцкага-Бірулі чаго каштуе! У райцэнтры жыве вельмі таленавітая мастачка Ларыса Журавовіч. Цыкл яе карцін «Вяртанне» прысвечаны скаральным месцам, быў высока адзначаны. Цяпер яна працуе над новай серыяй — «Чалавек працы». Піша партрэты людзей на працоўных месцах.

— **Бялынічына быццам бы створана для развіцця турызму. Тут і таямнічыя скаральныя месцы, і цудоўныя азёры, і прыгожыя ландшафты...**

— Турыстычныя маршруты распрацаваны, запрашаем аматараў падарожжаў! Уражанняў будзе шмат. У нас выдатныя ўмовы для палявання, лягас пакапаціцца, каб госці былі задаволеныя. Да нас прыязджаюць паляваць з усёй Беларусі і з-за мяжы. Ну, а наша Заазер'е — наогул месца паломніцтва аматараў летняга адпачынку. Шмат месцаў, звязаных з рэлігійным кірункам. Наш горад знаходзіцца пад аховай Бялыніцкай Божай Маці, якая, па гістарычных звестках, дала пачатак яго будаўніцтву. З ёй звязана шмат розных цудаў і паданняў. І гэта таксама вабіць сюды турысты. Асабліва ў храм іконы Бялыніцкай Божай Маці. Людзі едуць здалёк, каб пакланіцца гэтай святыні.

Нелі ЗІГУЛЯ,
фота аўтара.

Бялыніцкі раён.

Сітуацыя

Тарфяная справа для невяскоўцаў

Чаму брыкет — недарогі, а яго дастаўка — надварот

Штогод у Беларусі здабываюць каля 2 млн тон торфу, доля якога ў агульным выкарыстанні мясцовых відаў паліва (МВТ) складае 15 %. З яго вырабляюць да 900 тысяч тон брыкету. У краіне для ацяплення брыкет выкарыстоўваюць прыкладна ў 200 тысячх дамоў, а жытараў, якія маюць пастаянную рэгістрацыю (прапіску) ў вёсцы, на яго набыццё даюцца субсідыі. Пры гэтым агульнастаноўлены па краіне ліміт на чорнае паліва па субсідзіраваным кошыце — 3,5 тоны на домаўладанне (фактычная лічба вызначаецца на абласным узроўні). А вось для тых беларусаў, хто не мае пастаяннай рэгістрацыі ў вёсцы (нават калі яны рэгіструюцца і жывуць тут цэлы год, але пастаянна зарэгістраваны ў іншым месцы), брыкет выйдзе ледзь не даражэйшы за дрэвы. Чаму так, карэспандэнт «Звязды» высвятляла ў спецыялістаў галіны.

Свабодная цана — да 90 рублёў, субсідзіраваная — каля 40

Торфапрадпрыемствы аднагалосна зацікаўлены і ў большых продажах прадукцыі прыватным пакупнікам і гатовы адржываць паліва непасрэдна з прадпрыемства. Паліўназабеспячальныя прадпрыемствы абласцей, іх філіялы працуюць і з насельніцтвам, і з арганізацыямі. Адпусканая цана брыкету — да 90 рублёў за тону, а людзі, якія маюць права на субсідыі, плацяць за яго прыкладна па 40 рублёў за тону. Розніца субсідзіруюцца з раённага бюджэту.

Сістэма рэалізацыі брыкету насельніцтву дакладная, сцвярджаюць спецыялісты. Але ці выгадна гэта звычайнаму спажываўцу?

— Мы зацікаўлены, каб бралі яшчэ больш нашай прадукцыі. Аб'ёмы паставак агаворваюцца. Штодня філіялы аблпаліва ад нас вывозяць па 200—250 тон брыкету для жыхароў. А вось установы, якія ацяпляюцца брыкетам, сельскія бальніцы, бібліятэкі, спартыўныя школы, ФАПы, заказваюць у нас наагулам, — агучыў Казімір БАНЦЭВІЧ, дырэктар торфабрыкетнага заводу «Дзітва».

Чарга «тарфяных ільготнікаў»

Тыя, хто гатовы купіць брыкет па поўным кошыце, часцей за ўсё могуць разлічваць на яго хуткую дастаўку, аднак і тут здараюцца недарэчнасці.

Па-першае, чарга «тарфяных ільготнікаў» і тых, хто гатовы набыць яго па свабоднай цане, часта можа канчаткова сфарміравацца бліжэй да восені, калі ацяпляльны сезон ужо пачаўся. А грузавыя машыны ў тую пару ўжо занятыя працай у палях і ім няма часу на дастаўку паліва, тлумачаць у сельсаветах. Людзям даводзіцца чакаць, што не ўсім падабаецца.

Па-другое, на складах у арганізацыях райпалівазбыту, як правіла, няма запаса прадукцыі (асабліва напрыканцы года). А ў многіх арганізацый часта проста няма ўмоў для захоўвання — брыкет фактычна толькі для тых, хто падаў заяўку сёчасова і мае права набыць яго па субсідзіраваным кошыце. Калі ж чалавек будзе заказваць брыкет у лістападзе — снежні, у яго ёсць шанцы ўвогуле застацца без паліва. Нават заказаны брыкет, здараецца, не паспявае даехаць да спажываўца. Пасля канчаецца календарны год і чарга ствараецца нанова, а лічбы нерэалізаванай заказанай прадукцыі абнуляюцца.

— Мы пачынаем нагадваць людзям пра заказ брыкету і дружо ўжо ў студзені. І стараст вёсак просім тэлефанаваць аднаўскоўцаў. Стараемся сфарміраваць разам не менш як тры заяўкі ад людзей, каб адправіць машыну — так танней выходзіць, — расказаў Сяргей БАРЫЧЭВІЧ, старшыня Турэцкага сельвыканкама (Карэліцкі раён), які з'яўляецца пасрэднікам паміж «гартопам» і спажываючым. — Мы не толькі збіраем заяўкі ад людзей, але і фарміруем адпаведныя дакументы: пацвярджанне права на льготу па субсідыях ці інваліднасці, даведкі, што чалавек пражывае на тэрыторыі сельсавета, што не карыстаецца для ацяплення ні газам, ні электрычнасцю.

Напрыканцы года і з дрэвамі, і з брыкетам напружана. Каб не страціць сваю льготу на паліва і не прапусціць чаргу, вяскоўцам варта ўсё ж заказваць яго вясной і не чакаць

да апошняга, каб пасля не крыўдзіцца і не абурацца, параіў старшыня.

«Паліўны ланцужок»

Заводы гатовы вырабляць прадукцыю, і яна запатрабавана насельніцтвам. «Паліўны ланцужок» працуе па пэўнай схеме. Штогод торфапрадпрыемствы атрымліваюць у аблвыканкамах заяўкі на брыкет ад насельніцтва ў разрэзе раёнаў. Гэты план у тым ліку ўплывае і на аб'ёмы здабычы торфу, зазначыў Уладзімір НЯЛЮБАЎ, галоўны спецыяліст аддзела тэхнічнага забеспячэння вытворчасці ўпраўлення тарфяной прамысловасці Белпалівагаза:

— Летам райпалівазбыт можа браць вельмі мала прадукцыі, а ўжо ў ацяпляльны перыяд пачынаецца ажыятаж, калі бярэць нават больш брыкету, чым было запланавана. Летась па ўсіх абласцях «гартопам» для рэалізацыі насельніцтву паставілі нават больш, чым патрабавалася спажываючам, згодна з дакументамі, — амаль 300 тысяч тон замест 265 тысяч.

Пры гэтым у некаторых раённых няма уласных пляцовак для складзавання брыкету — яны працуюць наагулам з торфапрадпрыемствамі. А часта проста не хочучы ствараць запас прадукцыі. У гэтым ацяпляльным сезоне, дарэчы, дэфіцыт брыкету ўзнік з-за праблемы з дрэвамі, якіх шмат пайшло за межы краіны, і цана на іх узнялася, дадаў ён.

Як варыянт — спажывец, каб набыць брыкет, можа звярнуцца на торфапрадпрыемстве. Аднак ёсць акалічнасць, якая робіць «залатой» дастаўку чорнага паліва па свабоднай цане. Гэта аплата дарогі, цана за якую, калі торфапрадпрыемства далёка ад заказчыка, перавышае кошт самога брыкету.

Права на паліўную кніжку і субсідыю

Катэгорыі грамадзян, якім паложаны брыкет па субсідзіруемым кошыце, абзначаны таксама ў пастанове Саўміна № 1028. У дакументах сказана, што вясковыя жыхары, якія знаходзяцца ў спісе тых, хто мае патрэбу ў такім паліве, з указаннем іх імя, імя па бацьку, прозвішча і адраса, павінны

прад'явіць сведчанне асобы і паліўную кніжку. Апошнюю можна атрымаць на падставе дакумента, які сведчыць асобе, і даведкі аб жылым памяшанні і складзе сям'і. Выдаць такую даведку (тут указана плошча дома, згодна з якой разлічваецца колькасць неабходнага для ацяплення паліва) чалавеку, які не зарэгістраваны (не прапісаны) ў вёсцы пастаянна, нельга. Адпаведна, ён не можа атрымаць паліўную кніжку і не мае права на «паліўную» субсідыю.

Для вяскоўцаў, згодна з законам, дзяржавай субсідзіруюцца не толькі адпусканая цана на брыкет, але і кошт яго дастаўкі. Людзі, якія набываюць гэтае паліва па свабоднай цане, такой магчымасці не маюць. Пры заказе брыкету для такой катэгорыі насельніцтва кошт дарогі з торфапрадпрыемства «гартоп» не субсідзіруюць. І ён мусяць напоўніць узяць грошы і за дастаўку прадукцыі да спажываўца, і дадаць сюды НДС (пры субсідзіраванні гэты падатак не падлічваецца).

Заканадаўствам таксама прадугледжана, што ўсе льготы, якімі можа карыстацца чалавек, прывязаны да месца яго пастаяннай рэгістрацыі. Атрымліваючы льготы ў адным месцы, ён не можа прэтэндаваць на іх у іншым, дзе зарэгістраваны часова. Перарозлік за некаторыя паслугі ЖКГ зацверджаны пастановай Саўміна № 1466. Калі чалавек працяглы час не жыве па месцы пастаяннай рэгістрацыі, ён можа не плаціць за карыстанне некаторымі паслугамі ў дадзены тэрмін. Аднак гэтыя ў пэўным сэнсе эканомленыя сумы ўсё роўна цяжка атрымаць з коштам дастаўкі брыкету.

Вось такая атрымліваецца сітуацыя. Прадпрыемствы хочучы павялічыць рэалізацыю прадукцыі насельніцтву, кое, прынамсі, на вёсцы ў многіх месцах натуральна змяняецца. А тыя, хто ў вёсцы не прапісаны пастаянна, купіць чорнае паліва дазволіць сабе не могуць, бо свабодны кошт кусаецца. Выступіць з ініцыятывай дазволіць зарэгістраваным па месцы вясковага жыхарства людзям набыць паліва па субсідзіраванай цане могуць аблвыканкамы. Магчыма, там проста не ведаюць аб гэтай «мясцовай» праблеме?

Ірына СІДАРОК.

ЗУБЫ НА ПАЛІЦЬ

Чаму разгортваецца сусветны харчовы крызіс

Генеральны сакратар ААН Антонію Гутэрыш папярэдзіў аб пазрозе «ўрагану голаду». «Наступствы ўжо адчуваюцца па ўсім свеце з рэзкім ростам цен на прадукты харчавання, энэргію і ўгнаенні», — сказаў ён, паведаміла ТАСС. Парушаны ланцужкі паставак. Як заўважыў Гутэрыш, неабходна «зрабіць усё магчымае, каб прадухіліць крах глабальнай харчовай сістэмы». Сусветная шокавая хваля закрунула не толькі краіны, якія развіваюцца, у Афрыцы, Азіі і Лацінскай Амерыцы, яна спустошыла паліцы крам заможных дзяржаў Паўночнай Амерыкі і Еўропы. Прычын патавай сітуацыі некалькі, адна з асноўных — бязгледзя санкцыйная палітыка калектыўнага Захаду. Чаму ж разгортваецца найжэстэйшы пасля Другой сусветнай вайны глабальны харчовы крызіс?

ПАГРОЗА БЯСПЕЦЫ

Свет сутыкнуцца з дэфіцытам харчавання і голадам, калі Расія і Украіна спыняць экспарт пшаніцы, паведаміла The Guardian. Цэны на пшаніцу, кукурузу і соевыя бабы ўжо перавысілі ўзровень 2008 года, калі свет сутыкнуўся з глабальным фінансавым крызісам. Як адзначаюць эксперты, кошт прадуктаў харчавання павялічыўся ва ўсім свеце і да падзей ва Украіне з-за наступстваў кліматычнага крызісу і ўздзеяння пандэміі COVID-19. Аднак зараз пад пагрозай сяўба ва Украіне, якая з'яўляецца адным з найбуйнейшых экспарцёраў пшаніцы. Пастаўкі з Расіі таксама могуць аказацца пад пагрозай, калі Масква скараціць экспарт пшаніцы ў адказ на заходнія санкцыі.

Паданых Харчовай і сельскагаспадарчай арганізацыі ААН (ФАО), Расія з'яўляецца найбуйнейшым у свеце экспарцёрам пшаніцы з доляй каля 17 працэнтаў на сусветным рынку і другім па велічыні пастаўшчыком насення сланечніку. Украіна — пята па велічыні экспарцёр пшаніцы, на яе долю прыпадае каля 10 працэнтаў сусветнага рынку. Яна таксама з'яўляецца адным з найбуйнейшых экспарцёраў кукурузы — каля 15 працэнтаў глабальнага экспарту. Пры гэтым 40 працэнтаў паставак пшаніцы з Чарнаморскага рэгіёна прыпадае на Блізкі Усход і Афрыку, дзе рост цен на прадукты харчавання ўжо моцна адчуваецца.

Як заявіў прэзідэнт Міжнароднага фонду сельскагаспадарчага развіцця Гілберт Хунгба, прогнозы несуцяшальныя: мяркуецца, што будучы абмежаваны сусветны пастаўкі асноўных культур, такіх як пшаніца, кукуруза і сланечнікавы алей, што прывядзе да рэзкага росту цен на прадукты харчавання і голаду. «Гэта можа паставіць пад пагрозу глабальную харчовую бяспеку і ўзмацніць геапалітычную напружанасць», — лічыць Гілберт Хунгба.

Паводле статыстыкі, кожнаму дзясятму чалавеку ў свеце ўжо не хапае ежы, і пандэмія пагоршыла праблему, парушыўшы дзейнасць рынкаў і ланцужкі паставак

прадуктаў харчавання. На сітуацыю таксама ўплываюць наступствы змены клімату. Так, цэны на цвёрдыя сарты пшаніцы, якія выкарыстоўваюцца для вытворчасці макаронных вырабаў, падскочылі на 90 працэнтаў напрыкан мінулага года пасля шырока маштабнай засухі і рэкорднай спякоты ў Канадзе, адным з найбуйнейшых у свеце вытворцаў збожжа.

АБЯЦАНКІ АД МАСКА

Найбуйнейшыя сельскагаспадарчыя рэгіёны ЗША летас перажылі лясныя пажары і экстрэмальныя ўмовы надвор'я. Многія раёны Лацінскай Амерыкі пацярпелі ад засухі. У той жа час Аўстралія пакутуе ад разбуральных паводак.

Рэгіён Афрыканскага Рага ўжо сутыкнуўся з праблемай голаду. Тры сезоны дажджоў знішчылі пасевы і выклікалі масавую гібель жывёлы. Недахоп вады і пашы прымушае тысячы сем'яў пакідаць свае дамы і правакуе канфлікты паміж абшчынамі. Паводле слоў рэгіянальнага дырэктара Сусветнай харчовай праграмы ААН ва Усходняй Афрыцы Майкла Данфарда, сітуацыя ў рэгіёне патрабуе неадкладных гуманітарных дзеянняў.

Дырэктар Сусветнай харчовай праграмы ААН Дэвід Біслі папярэдзіў еўрапейскіх лідараў аб тым, што з надыходзячым харчовым крызісам неабходна спраўляцца ўжо цяпер — у іншым выпадку ім давядзецца сутыкнуцца з міграцыйным крызісам, падобнага якому яны раней не бачылі. «Нам не хапае мільярдаў долараў. Калі мы і сёлета не атрымаем, то будучы год, дэстабілізацыя і масавая міграцыя. Калі вы думаеце, што ў нас зараз пекла на зямлі, то вы толькі пачкайце. Калі вы кінеце Паўночную Афрыку, яна прыйдзе ў Еўропу. Калі вы кінеце Блізкі Усход, ён прыйдзе ў Еўропу», — заўважыў у інтэрв'ю Politico Дэвід Біслі. Як удакладняе газета, асноўныя праблемы абумоўлены перабоямі ў пастаўках прадуктаў харчавання і рэзкім ростам цен на яго.

Біслі спрабуе сабраць неабходныя грошы пры дапамозе

авяраваннаў урадаў ці прыватных планетаў. Найбольшую дапамогу арганізацыі аказваюць ЗША, Германія і Еўракамісія, але не ўсе еўрапейскія дзяржавы ўносяць роўны ўклад: у 2020 годзе Францыя, напрыклад, авяравала менш за палову таго, што ўнесла Расія. Цяпер праграма спадзяецца на дапамогу найбагацейшых людзей планеты, накітавалі заснавальнікі Amazon Джэфа Безаса або Tesla Ілана Маска. Паводле яго слоў, гэта «ганьба для чалавецтва», што «мы выпрашваем некалькі мільярдаў долараў», калі кіраўнікі тэхналагічных кампаній шматразова павялічылі свой асабісты капітал падчас пандэміі.

Біслі ўжо спрабаваў дамовіцца з Іланам Маскам, які паабяцаў аддаць значную суму, калі Біслі растлумачыць, як ён плануе пакончыць з голадам ва ўсім свеце. «Ад яго я пакулі атрымаў шмат каментарыяў, але ніводнага ценна», — расказаў Біслі. У Еўрасаюме таксама пакулі абмежаваліся абяцаннямі.

Б'Е БУМЕРАНГАМ

Значна абастрылі харчовы крызіс бязгледзя санкцыі. «Перад шэрагам сур'ёзных і агульных выклікаў міжнародная супольнасць павінна была аб'яднацца і супрацоўнічаць, каб пераадолець цяжкасці, але ў рэальнасці некаторыя падбухторваюць да раздзялення на групы і проціпаставы, памнажаюць рознагалосі і штурхваюць свет да новай халоднай вайны любой цаной», — заявіў генеральны сакратар Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва Чжан Мін, паведаміла ТАСС. — У апошнія гады некаторыя краіны ўвасобілі шэраг аднабаковых, пратэктарных мер, сярод якіх увядзенне

санкцый, тарыфная і гандлёвая вайна, стыгматызацыя і іншыя». Паводле яго слоў, яны нанеслі вялікі ўрон глабальным вытворчым ланцужкам, ланцужкам паставак, патокам капіталу і інвестыцыйнай дзейнасці, рынку энэргасбытаў. «Гэта моцна ўдарыла па сусветнай эканоміцы, усё больш балюча адбіваецца на сацыяльна-эканамічным становішчы ў краінах, кола якіх пашыраецца, не кажучы аб тым, што бумерангам б'е на саміх ініцыятарах гэтых дзеянняў», — заўважыў Чжан Мін.

Адзін з прыкладаў — санкцыі Еўрапейскага саюза і ЗША ў адносінах да Беларусі, буйнога экспарцёра калію, які з'яўляецца ключавым кампанентам мінеральнага ўгнаення. «Беларусь прадастаўляе 20 працэнтаў сусветнай вытворчасці калію, таму відавоч-

пасевы ўдвая ці больш. Ён не можа бясконца падмацаць цэны на насенне, паколькі мясцовыя фермеры проста не змогуць за іх плаціць. «Калі я кажу ім, што цана насення складае тры долары за кілаграм, яны плачуць», — сказаў Фаўстын Лахуры Бітра.

Фермеры ў ЗША таксама адчуваюць цяжкасці з пакупкай ўгнаенняў, некаторыя з іх вымушаны змяняць тэрміны пасадкі сельгаскультуры. Чакаецца, што наступствы будучы яшчэ горшыя для фермераў з краін, якія развіваюцца, дзе дробныя землеўладальнікі маюць абмежаваны доступ да банкаўскіх крэдытаў і не могуць плаціць наперад за дарагія ўгнаенні.

Рост цен робіць вырошчванне сельскагаспадарчых культур больш дарагім, і фермеры ў сітуацыі, якая склалася, вымушаны

на, што яна з'яўляецца важным пастаўшчыком. Калі гэты аб'ём будзе пастаўляцца з Беларусі, то я не бачу нікога, хто б быў гатовы яго пачкайце», — адзначае The Wall Street Journal Свейн Торы Холсетэр, генеральны дырэктар нарвежскай кампаніі Yara International ASA, якая з'яўляецца адным з найбуйнейшых у свеце вытворцаў ўгнаенняў.

Галіновыя эксперты адзначаюць, што вытворчасць ўгнаенняў у Еўропе, верагодна, будзе абмежавана, пакулі цэны на прыродны газ там застаюцца высокімі. Дэфіцыт ўгнаенняў таксама ўзмацняе гандлёвы абмежаванні ў адносінах да буйных пастаўшчыкоў.

РЭАКЦЫЯ ФЕРМЕРАЎ

Аб праблеме высокіх цен на ўгнаенні ўжо гавораць аграрыі па ўсім свеце: ад фермераў у Паўднёвай Амерыцы, якія вырошчваюць авакада, кукурузу і каву, да ўладальнікаў плантацый какасаў і алейных пальм у Паўднёва-Усходняй Азіі. «Фермы церпяць нядачу», — сказаў The Wall Street Journal 61-гадовы Радрыга Фера, які вырошчвае авакада, мандарыны і апельсіны на сваёй ферме ў Цэнтральнай Калумбіі. Паводле яго слоў, за апошнія месяцы цэны на ўгнаенні падвоіліся. Фаўстын Лахуры Бітра, які вырошчвае насенне кукурузы, рысу і соі ў Кот-д'Івуары, заявіў, што, калі цэны на ўгнаенні застануцца высокія, яму давядзецца скараціць уласныя

скарачаць вытворчасць. Сусветныя цэны на прадукты харчавання ў мінулым годзе ўжо выраслі да дзесяцігадовага максімуму. На думку спецыялістаў, скарачэнне вытворчасці яшчэ больш паўплывае на сёлетні рост цен. Такая сітуацыя пагоршыць праблему голаду, што ўжо востра стаіць у некаторых частках свету з-за страты працоўных месцаў у сувязі з пандэміяй, а таксама паскорыць інфляцыю.

Тым часам прэзідэнт Францыі Эмануэль Макрон у эфіры радыёстанцыі France Bleu заявіў аб магчымым увядзенні чэкаў на прадукты. У Германіі цэны на шэраг прадуктаў харчавання і іншыя тавары рэзка выраслі ў параўнанні са студзенем гэтага года. У большасці выпадкаў скачок складае да нябачаных дагэтуль 50 працэнтаў, паведамляе нямецкі часопіс Focus. Іспанія сутыкнулася з сур'ёзнымі перабоямі паставак прадуктаў і матэрыялаў ва ўсіх сферах эканомікі з-за забастоўкі перавозчыкаў, якая праходзіць пяты дзень, паведаміла газета La Razon. У супермаркетах пустыя паліцы: няма малака, сланечнікавага алею, гародніны і садавіны, рыбы, мукі і рысу. Уладальнікі крам не ведаюць, калі змогуць папоўніць запасы неабходных прадуктаў. У Вялікабрытаніі інфляцыя па выніках лютага паскорылася да 6,2 працэнта, што стала рэкордам за апошнія 30 гадоў, паведаміла «Би-бі-сі». Адным словам — зубы на паліцы.

Захар БУРАК.

Даслоўна

«ЗБОЖЖА СЁННЯ — НОВАЕ ЗОЛАТА АБО НАФТА»

Пасяўная кампанія для Беларусі сёлета важная як ніколі. Аб гэтым кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка заявіў на нарадзе па пытаннях гатунасці да правядзення веснавых палявых работ.

«Мы праводзім яе на фоне гарачага канфлікту каля нашых паўднёвых граніц, а таксама ва ўмовах вялікага санкцыйнага ціску на Расію як галоўнага рынку нашай краіны і нашага галоўнага саюзніка, пастаўшчыка сыравіны ў тым ліку, беспрэцэдэнтнага росту цен ва ўсім свеце на вуглевадароды, ўгнаенні і прадукты харчавання. Акрамя таго, усталявалася засушлівае надвор'е, якое ускладняе пачатак кампаніі», — падкрэсліў Прэзідэнт.

«Збожжа сёння — практычна новае золата або нафта. Можна, нават будзе даражэйшым. І паколькі адзін з асноўных сусветных пастаўшчыкоў — Украіна — наўрад ці зможа правесці паўнацэнную пасяўную кампанію, цэны будуць расці і далей», — звярнуў увагу Аляксандр Лукашэнка. У самых бедных краінах планеты ААН ужо прагназуе голад.

На кожнае пачатку перш за ўсё ўласная харчовая бяспека Беларусі, падкрэсліў Прэзідэнт. «Мы павінны забяспечыць усім неабходным беларускі народ. Свой мы, які і заўсёды, забяспечым айчыннымі прадуктамі. Ну, і галоўнае — стварыць стабілізацыйны фонд». У Беларусі ёсць для гэтага абсалютна ўсё: ворныя землі, айчыныя ўгнаенні, селекцыйнае насенне, сельскагаспадарчая тэхніка (не проста ёсць, мы яе вырабляем, увесць шлейф), сучасныя перапрацоўчыя заводы — самая лепшыя, людзі ўмоўце працаваць», — заявіў беларускі лідар.

ЛІТАРАТУРНЫ

Якія задачы стаяць перад пісьменнікамі

VIII Сімпозіум «Пісьменнік і час», які ладзіўся ў межах XXIX Мінскай міжнароднай кніжнай выстаўкі-кірмашу, сабраў літаратараў розных краін для таго, каб яны змаглі абмеркаваць пытанні, звязаныя з развіццём не толькі літаратуры, але і грамадства.

— У Рэспубліцы Беларусь склалася добрая традыцыя ў арганізацыі такога шэрагу мерапрыемстваў, не вузка спецыялізаваных, накіраваных выключна на дзейнасць пісьменніцкага асяроддзя, выдавецкага і распаўсюджвальнікаў, — заўважыў намеснік міністра інфармацыі Беларусі Ігар БУЗЫЎСКІ. — Важна разумець, якая роля пісьменніцкага слова ў грамадска-палітычных, эканамічных, сацыяльных працэсах. Абмеркаванне гэтых тэм мае каласальнае значэнне, і, магчыма, не толькі, і не столькі для Рэспублікі Беларусь.

На думку намесніка міністра, сёння вырашаецца будучыня ўсёй планеты. Пераасэнсоўваюцца пачаткі да эканамічнага, палітычнага і нават гендарнага ўкладу, вызначаецца, як будзе наладжвацца камунікацыя паміж людзьмі і народамі. І Беларусь стала адной з пляцовак, дзе вядзецца барацьба за сэнсы, ідэалы, каштоўнасці. У такіх умовах значна ўзрастае роля асоб, якія могуць уплываць на фарміраванне грамадскай думкі, — пісьменнікаў, прадстаўнікоў культуры і мастацтва. Адпаведна ўзрастае цана ўжо не дакладных навук, а ідэй і думак. Кожнае слова, кожная кніга — на вагу золата. Літаратурныя, творчыя здабыткі будуць садзейнічаць перамогам на больш маштабных узроўнях.

Пошук каштоўнасцяў

Складаны, шматгалосны, халодны, абываковы лічбавы свет пачаў даваць збоі.

— Нікога не трэба пераконваць, што часы наступілі цяжкія, і гэта прымушае задумацца пра многае. Натуральна, што ўсе мы за мір, гэта безумоўная каштоўнасць. Але якім ён павінен быць? Калі сітуацыя накіралася да такой ступені, што ваенныя канфлікты адбываюцца даволі працяглы час, значыць, свет не ўладкаваны добрым чынам. І трэба шукаць вакцыну ад нянавісці, — заўважыў рэдактар

расійскай «Літаратурнай газеты» **Максім ЗАМШАУ.**

Адна з прычын, відаць, у тым, што свет стаў паступова забываць аб ролі пісьменніка. Адукаваныя і начытаны людзі сёння не ў годзе, усю ўвагу адцягваюць асобы, якія ведаюць, як сябе эфектна падаць. Пошласць, мяшчанства, абмежаванасць думкі, эйфарыя вакол «лайкаў» — вось яны, пабочныя эфекты ад віртуальных хвароб сучаснага грамадства. На думку Максіма Замшава, тое, што сёння ўся гэтая драбязя паступова, хірургічным шляхам выдалаецца, — добры шанец для нашага грамадства перабудавацца. Зружы, якія зараз адбываюцца з людзьмі, страшныя, але лячэнне ніколі не бывае лёгкім і прыемным. І тое, што ў такіх няпростых часах у Мінску сабраліся на маштабным форуме прадстаўнікі Беларусі, Расіі, Казахстана, Кітая і іншых краін, сведчыць, што пісьменнікі спрабуюць намацаць шлях развіцця цывілізацыі без гэтага вар'яцкага глабальскага спажывання Захаду, без абсалютнай улады матэрыяльных інтарэсаў.

Не абышоўся сімпозіум і без прыемных сюрпрызаў. На ім прысутнічаў **чатырохразовы алімпійскі чэмпіён Аляксандр ЦІХАНАУ.** Спартсмен доўгі час жыве ў Беларусі, а сваім багатым жыццёвым досведам дзеліцца праз кнігі. Нядаўна ён быў прыняты ў члены Саюза пісьменнікаў Расіі і сваё пасведчанне атрымаў менавіта ў час сімпозіума (на фота).

— З тымі нетрамі, прыроднымі рэсурсамі, багаццямі, працавітасцю народа Беларусі і Расіі мы пераадолеем любыя перашкоды. А кніга была, ёсць і будзе нашым

галоўным правадніком, — упэўнены Аляксандр Ціханаў.

Старшыня Мінскага гарадскога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі Міхаіл ПАЗНЯКОЎ упэўнены, што аўтары павінны раскрываць праўду часу:

— Мы не проста пісьменнікі — мы знаходзімся на літаратурным фронце. Калі зайсці ў інтэрнэт, там выкладзена столькі хлусні, фэйкаў, відаць, што і асобныя пісьменнікі не разумеюць, што насамрэч адбываецца. Людзі зыходзяць з прыватных інтарэсаў, а тут трэба бачыць большае.

Патрыятызм у словах і ў справах

Грамадзянская і мастацкая адказнасць пісьменніка перад чытачом, гістарычная памяць — аснова выхавання грамадства, сіла мастацкага слова ў развіцці патрыятычнага мыслення чытача, выбар творчых рашэнняў у пошуках мастацкай і жыццёвай праўды — вось тыя тэмы, якія абмяркоўвалі ўдзельнікі форуму.

Першы намеснік старшыні Саюза пісьменнікаў Беларусі Алена СТЭЛЬМАХ закранула пытанні, звязаныя з патрыятычным выхаваннем. Правядзенне ўрокаў мужнасці сучаснымі літаратарамі стала ўжо добрай традыцыяй. Кожны месяц на такія сустрэчы прыходзяць школьнікі і студэнты. Часам маладыя людзі завіваюць у мабільніках, смяюцца і, здаецца, не надта разумеюць, куды іх запрасілі. Але як яны мяняюцца пасля такіх сустрэч!

— Мы — старэйшае пакаленне, якое вырастала побач з ветэранамі. У нас склалася патрыятычнае

выхаванне на самым высокім узроўні. Але мне падаецца, што мы сябе заспакоілі тым, што самі ведаем, што такое Вялікая Айчынная вайна, якая яе цана, а з моладдзю аб вайне, аб патрыятызме трэба гаварыць больш, глыбей, для іх гэта вельмі патрэбна, — заўважыла пісьменніца.

Сярод беларускіх аўтараў, якія ўзнялі на новы ўзровень у літаратуры тэму краязнаўства, радзімазнаўства — старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі Аляксандр Карлюкевіч. І сёння розныя сакрэты сваёй Бацькаўшчыны раскрываюць аўтары, якія жывуць у розных кутках нашай краіны, некаторыя чаруюць над кнігамі ў глыбінцы, ведаюць свае вытокі і адкрываюць унікальныя веды, якія дапамагаюць лепш зразумець у тым ліку і тое, наколькі непаўторнай і захапляльнай наша краіна, і такім чынам спрыяюць выхаванню патрыятызму. І гэты кірунак работы Саюза пісьменнікаў і ў Год гістарычнай памяці і надалей будзе адным з галоўных.

мадэлі нацыянальнага мыслення, этнічнасці і этнакультурнай ідэнтычнасці.

— Мы можам казаць аб канцэпце памяці, аб яго важнасці, аб культуры забыцця ці незабыцця, аб тым, як важна перадаць падрастаючаму пакаленню нашы агульныя маральныя, гуманістычныя каштоўнасці, — заўважыла выступоўца.

Сёння пісьменнікі вельмі многа робяць для таго, каб наладзіць паміж сваімі краінамі абмен культурнымі здабыткамі. Мастацкае слова іншых краін узабагачае, прыносіць новыя веды, адкрыцці, думкі, дапамагае народам лепш разумець адзін аднаго. Вопыт і перспектывы супрацоўніцтва ў галіне гуманітарных навук, міжнароднага выдавецкага палітыкі Казахстана і Беларусі ў першую чэрць XXI стагоддзя могуць быць безумоўна распаўсюджаны на ўсе краіны СНД, паколькі дэманструюць пазітыўную дынаміку аднаўлення і

Абмен ведамі

Святлана АНАНЬЕВА, кандыдат філалагічных навук, загадчыца аддзела міжнародных сувязяў Інстытута літаратуры і мастацтваў імя Мухтара Аўэзэва Міністэрства навукі і адукацыі Рэспублікі Казахстан, пачала сваё выступленне з прэзентацыі калектыўнай манаграфіі «Духовныя каштоўнасці як аснова падмурка культуры народаў», аўтары якой гавораць пра тое, наколькі вялікая роля мовы і мастацкага тэксту ў фарміраванні нацыянальнай самасвядомасці,

ўмацавання літаратурных і творчых сувязяў, папулярызаванні класічнай і сучаснай літаратуры.

За апошні час у Мінску наладжаны выпуск розных альманахаў на беларускай і рускай мовах, дзе былі паддзены пераклады класічных твораў і твораў сучасных пісьменнікаў Расіі, Узбекістана, Таджыкістана, Кітая. Многія пераклады былі здзейснены з мовы арыгінала, у тым ліку на беларускую мову.

Работа з пачаткоўцамі

Старшыня праўлення Саюза пісьменнікаў Башкартаста-

ПРЫГАЖУНЯ ПРАЧЫНАЕЦЦА...

Сёння і заўтра ў Вялікім тэатры оперы і балета прэм'ера — балет «Спячая прыгажуня» ў пастаноўцы маэстра Елізар'ева. Наш карэспандэнт пабываў на генеральнай рэпетыцыі напярэдадні прэм'еры і сфатаграфавалі самыя яркія моманты прагону. «Гэтая пастаноўка будзе па-сапраўднаму ўзнёслай і вытанчанай. І, вядома, іншай: усё ж за гэтыя гады і я змяніўся. Спадзяюся, глядачы убачаць погляд харэографа XXI стагоддзя», — расказаў Валянцін Елізар'ев. Фота Віктара ДРАЧОВА.

ФРОНТ

ЖЫВАЯ ГІСТОРЫЯ І ДАПОЎНЕНАЯ РЭАЛЬНАСЦЬ

XXI стагоддзя?

на **Закі АЛІБАЕЎ** запэўніў, што творы беларускай літаратуры вывучаюцца ў мясцовых школах, у сваю чаргу творы аўтараў з Башкартастана трапляюць у беларускія выданні.

Каб прыцягнуць у літаратуру маладых аўтараў, у рэгіёне выпускаюцца кнігі з серыі «Маладыя галасы», у раёнах ладыяца семінары, на якія запрашаецца творчая моладзь.

Пісьменнік і публіцыст старшыня праўлення Саюза пісьменнікаў Расіі Мікалай ІВАНОЎ заўважыў, што сёння няма праблем з тым, каб выдаць кнігу. Былі б толькі сродкі. Часам такія аўтары друкуюцца, проста каб задаволіць уласныя амбіцыі. Як вынік — у сучасным патоку вельмі складана адсяець сапраўдную літаратуру. Расійскі саюз пісьменнікаў знайшоў адно з выйсцяў з такой сітуацыі. Права стаць членам арганізацыі ёсць у аўтараў, чые творы друкуюцца ў часопісах, якія адносяцца да Саюза пісьменнікаў. А змясціць твор у часопісе не так проста — з-за дэфіцыту плошчаў і строгага адбору. Дарэчы, такая магчымасць справакавала цікавасць аўтараў да часопісаў, у сваю чаргу супрацоўнікі СМІ атрымалі большы выбар твораў. Важна перабудоўваць і работу выдавецтваў, якія гоняцца за хуткім, кароткім рублём і стаяць на патак скандальныя творы маладых неспрактыкаваных аўтараў. Часам гэта кіламетры кніг на нейкія папулярныя тэмы, але вельмі далёкія ад сапраўднай літаратуры. Сёння трэба падзіць семінары з пачаткоўцамі, вучыць іх, як пісаць правільна, як будаваць кнігу, і толькі пасля ўжо друкаваць.

Дастукацца да чытача

Дырэктар выдавецтва «Мастацкая літаратура» Алесь БАДАК звярнуў увагу, што моладзь не ведае ні сучасных аўтараў, ні іх папярэднікаў:

— Калі мы гаворым пра вялікую, добрую, таленавітую літаратуру, увесь час як бы абпіраемся на нашых класікаў, на савецкую літаратуру. Сапраўды, гэтыя аўтары зрабілі многа, але на змену ім ужо прыйшлі новыя чужоўныя пісьменнікі. І сёння трэба шукаць, як зрабіць, каб гэта годная змена стала побач.

На змену класіцы прыйшла бульварная літаратура, інтэрнэт. Сёння маладыя людзі чытаюць, глядзяць і слухаюць зусім іншае,

жахлівай якасці. Таму ў сучасных празаікаў, паэтаў задача драгуча да сэрцаў чытачоў, асабліва маладых, намнога складанейшая, чым была ў папярэднікаў. Некалі своеасаблівым правадніком у свет добрай літаратуры былі часопісы. Напрыклад, тыя ж «Нёман» і «Сучаснік». Магчыма, трэба вяртаць ім былою славу.

Доктар філалагічных навук, вядомы літаратуразнаўца з Казахстана Бейбут МАМРАЕЎ прапанаваў гаварыць не толькі аб літаратурных пытаннях, але і аб праблемах усяго грамадства, калі трэба больш увагі ўдзяляць ідэям гуманізму, аб'яднання народаў, і ў гэтай карэннай змене светапогляду чалавека вялікая роля належыць мастаку, пісьменніку, слову.

Зусім не важна, у якой частцы свету народзіцца той ці іншы мастак, які зможа адчуць рэальнасць і так яе апісаць, што гэта стане адкрыццём. На гэта звяртаць увагу яшчэ Чынгіз Айтматаў у XX стагоддзі. Але мы ўжо пражылі два дзесяцігоддзі ў XXI стагоддзі, і трэба нарэшце вызначыцца з далейшым. І тут стаіць пытанне пра гістарычную памяць як аснову грамадства, бо без яе мы ўсе асуджаныя жыць толькі сённяшнім днём. Працэс вяртання гістарычнай памяці няпросты, хваравіты. На пісьменніку ляжыць вялікая адказнасць. Ён павінен абпірацца на навуку, на архівы, на крыніцзнаўства. А чытачу варта раздзяляць паняцці гістарычнай праўды і мастацкай, і тут уздымаецца пытанне аб літаратурнай навуцы, літаратурнай крытыцы, літаратуразнаўстве.

— Сёння мы дастаткова ведаем вяршыні сваіх уласных культур, імёны класікаў. Але свет ужо іншы, і ёсць электронныя магчымасці, і ніхто не перашкаджае нам стаяць разам і глядзець у адным напрамку, — заўважыў Бейбут Мамраеў, звярнуўшы ўвагу на неабходнасць развіцця перакладаў, ажыўлення творчых кантактаў, чытання лекцый пісьменнікамі. — Гэта будзе садзейнічаць у цэлым развіццю агульначалавечых каштоўнасцяў. Думаю, культура — самы сапраўдны базіс, і вытокі яе ў адукацыі, сямейным выхаванні, у павазе да любога чалавека, які можа знаходзіцца побач.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Цікавосткі XXIX Мінскай міжнароднай кніжнай выстаўкі-кірмашу

Калі ўваходзіш у выставачны цэнтр, дзе праходзіць XXIX Мінская міжнародная кніжная выстаўка-кірмаш, крыху губляешся ад стратага відовішча мноства павільёнаў беларускіх і замежных выдавецтваў: куды пайсці найперш? Складана не заўважыць галоўную сцэну, дзе адбываюцца прэзентацыі кніг і творчыя сустрэчы з пісьменнікамі і паэтамі. Стэнд галоўнай сцэны ўпрыгожаны надпісамі, якія нагадваюць аб сёлетніх знакавых для беларускай літаратуры датах — 100-годдзі Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі і 50-годдзі выдавецтва «Мастацкая літаратура». Таксама тут размясцілі фотаздымкі і паштоўкі канца XIX — пачатку XX стагоддзя, якія расказваюць пра багаты архітэктурны скарб нашай краіны. Гэта гісторыя, якая ажыла. У выраз далёка не фігуральны: з фота можна ўзаемадзейнічаць у рэжыме дапоўненай рэальнасці. Усё, што трэба зрабіць, — навесці смартфон на здымак і падзівіцца татам, як ён ажывае праз экран. На стэндзе Міністэрства інфармацыі мне распавялі, што гэта праект **гісторыка і калекцыянера Уладзіміра ЛІХАДЗЕДАВА**, прымеркаваны да Года гістарычнай памяці, аўтар вырашыў захаваць наш культурны код адразу ў двух вымярэннях — папярковым і лічбавым. Набыць такую цікавую рэч можа кожны, на выстаўцы-кірмашу прадаюцца календары «Бацькаўшчына», адпаведна, з імі таксама можна гуляцца ў рэжыме дапоўненай рэальнасці.

Уладзімір Ліхадзедаў распавёў «Звяздзе» аб яшчэ адным цікавым выданні, якое выйшла сумесна з «ААБ Беларусбанк» і прымеркавана да яго 100-годдзя:

— У кнізе «Банкі Беларусі» сабрана больш за 330 старых фотаздымкаў, якія адлюстроўваюць банкаўскую сістэму, што існавала на тэрыторыі Беларусі да 1917 года. Там распавядаецца аб ашчадных касах, якія знаходзіліся пры кожных чыгуначных касах і пароходных прыстанях. Аб гэтым практычна ніхто не ведае. Гартаючы старонкі, ты пачынаеш разумець, што нашы землі былі не проста адсталай Украінай, а сапраўды цэнтрам і культурнага, і фінансавага жыцця.

Падчас прэзентацыі выдання **намеснік міністра інфармацыі Рэспублікі Беларусь Ігар БУЗОЎСКІ** адзначыў:

— Гэты праект — вынік сумеснай, найскладанейшай працы як уласных ініцыятыў, так і «АСБ Беларусбанк». Па-першае, неабходна было сабраць калекцыю ўнікальных здымкаў, па-другое, скласці цікавы расповед, абাপіраючыся на дакументальныя хронікі. Гэтае выданне захоўвае культуру нашага народа.

Шмат на выстаўцы згадак і пра яшчэ дзве знакавыя даты — 140-годдзе Янкі Купалы і Якуба Коласа. Гэтай падзеі прысвяцілі многае: ад факсімільных выданняў да квэстаў.

Працягваючы знаёміцца з экспазіцыяй выстаўкі-кірмашу, я заўважыла стэнд, дзе амаль няма кніг, але заўсёды шмат людзей. Гэта павільён Нацыянальнага дзіцячага тэхнапарка — устаноў адукацыі, якая падтрымлівае цікавасць дзяцей да навукова-тэхнічнай і інавацыйнай дзейнасці. Дзіцячы тэхнапарк нават праводзіць разам з выкладчыкамі праводзіць адукацыйныя змены: некалькі тыдняў навучанцы школы праводзяць разам з выкладчыкамі вышэйшых устаноў, распрацоўваючы цікавы праект. Увагу наведвальнікаў прыцягнуў робат Роберт: каб зрабіць з ім фотаздымак, выстраілася чарга.

Не спынялася актыўнасць і на пляцоўцы Саюза пісьменнікаў Беларусі. Увесь час, што я знаходзілася ў «БелЭкспа», адтуль гучалі вершы і песні. Мікола Чар-

няўскі прэзентаваў кнігу «Вяселле ў Налібоках», а Кастусь Цыбульскі прайшоў музычна-паэтычную імпрэзу «Я застаюся тут». Для маленькіх наведвальнікаў Саюз пісьменнікаў Беларусі прапанаваў інтэрактыўную аўтограф-сесію Сяргея Клімковіча і яго кнігі «Приколы из школы».

Выдавецкі дом «Звязда» таксама быў у цэнтры ўвагі, з найбольш ярскавага — прэзентацыі кніг дзіцячых пісьменнікаў Кацярыны Хадасевіч-Лісавой. Аўтарка ўмее распавядаць дзеткам так, каб яны слухалі, бо сама працуе настаўніцай. На сёлетняй выстаўцы-кірмашу яна пазнаёміла наведвальнікаў са сваёй новай казачнай кнігай «Сакрэты аднаго каралеўства».

На 27 сакавіка на нашым стэндзе запланавана сустрэча з Валянцінам Елізар'евым. Кніга «Феномен Валянціна Елізар'ева» ўбачыла свет у Выдавецкім доме «Звязда» і па-новаму раскрыла асобу знакамітага на ўвесь свет беларускага харэографа. На старонках новага выдання — вялікая колькасць фатаграфій як самога Елізар'ева, так і сцэн з яго спектакляў, а таксама інтэрв'ю з самім харэографам і са знакамітымі артыстамі балета, кампазітарамі, балетмайстрамі. Кнігу можна будзе набыць і ўзяць аўтограф у яе галоўнага героя. Наперадзе нас чкае яшчэ шмат мерапрыемстваў. Цырымонія закрыцця адбудзецца ў нядзелю, 27 сакавіка, а 15.00.

Арына КАРПОВІЧ.
Фота Лізаветы ГОЛАД.

Извещение о проведении 13 апреля 2022 года повторных аукционных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС»

Сведения о продаваемом имуществе			
Наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества	Сведения о земельном участке	Начальная цена, бел. руб., с учетом НДС	Размер задатка, бел. руб.
Капитальное строение с инвентарным номером 420/С-27097 общей площадью 89,3 кв. м., расположенное по адресу: Гродненская обл., Лидский р-н, Гончарский с/с, д. Селец, ул. Молодежная, 11А, наименование – магазин № 60, назначение – здание специализированное розничной торговли, составные части и принадлежности: пристройка (Б1/к), три склада (2, 3, 4), уборная (5), два забора (а, б)	Площадь – 0,1052 га, кадастровый номер – 423682707164000024	7 680,00	768,00

Недвижимое имущество выставлено на торги по фактическому состоянию, техническим характеристикам и комплектации, рекомендуется осмотр

Продавец имущества: ОАО «ДОРОРС», ул. Брестская, 77/1-2, 220099, г. Минск.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 2 (двух) процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» р/с BY15 BLBBV 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБВ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBV2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, назначение платежа – задаток для участия в аукционных торгах от 13.04.2022.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями по вышению начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявлено на участие в них подано только одним участником или для участия в них явилось только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся **13 апреля 2022 года в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукциона).

Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с **28.03.2022 по 11.04.2022** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону (017) 240-62-06.

Телефоны для справок: (017) 360-42-22 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 240-62-06 (ОАО «ДОРОРС»).

Дополнительная информация размещена на сайте www.mgcn.by в разделе «Недвижимость в собственности».

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА

Полное наименование:

Открытое акционерное общество

«УНИВЕРСАМ РИГА»

Адрес: г. Минск, ул. Сурганова, 50, тел./факс 342-80-15

Ф.И.О. директора: Сушкевич Лариса Францевна

Ф.И.О. гл. бухгалтера: Черкас Ирина Александровна

Основной вид деятельности: сдача внаем собственного

и арендуемого недвижимого имущества

Единица измерения: тыс. руб. УНП 100299678

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС

Наименование	Код строки	На 31 декабря 2021 года	На 31 декабря 2020 года
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	4424	4514
Вложения в долгосрочные активы	140	432	412
Долгосрочные финансовые вложения	150	8546	5700
ИТОГО по разделу I	190	13402	10626
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы (материалы)	210	10	8
Налог на добавленную стоимость	240	1	—
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	7097	7121
Денежные средства и их эквиваленты	270	7	27
ИТОГО по разделу II	290	7115	7156
БАЛАНС	300	20517	17782
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	656	656
Резервный капитал	440	30	30
Добавочный капитал	450	4989	4990
Нераспределенная прибыль	460	11307	10886
ИТОГО по разделу III	490	16982	16562
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	3203	980
ИТОГО по разделу IV	590	3203	980
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	27	—
Краткосрочная кредиторская задолженность, в том числе:	630	305	240
по поставщикам	631	4	5
по авансам полученным	632	143	98
по налогам и сборам	633	83	80
по социальному страхованию и обеспечению	634	5	5
по оплате труда	635	13	13
собственному имуществу	637	24	8
прочим кредиторам	638	33	31
Обязательства, предназначенные для реализации	640	—	—
ИТОГО по разделу V	690	332	240
БАЛАНС	700	20517	17782

*Коды строк баланса с нулевыми показателями не печатаются.

Отчет о прибылях и убытках за 2021 год

Наименование	Код строки	Январь – декабрь 2021 г.	Январь – декабрь 2020 г.
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	1655	1542
Валовая прибыль (010–020)	030	1655	1542
Расходы на реализацию	050	(901)	(757)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030–040–050)	060	754	785
Прочие доходы по текущей деятельности	070	3614	—
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(3661)	(38)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (±060+070–080)	090	707	747
Доходы по инвестиционной деятельности	100	41	6
Расходы по инвестиционной деятельности от выбытия основных средств	110	—	—
Доходы по финансовой деятельности	120	402	263
Расходы по финансовой деятельности	130	(472)	(507)
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности (100–110+120–130)	140	(29)	(238)
Прибыль (убыток) до налогообложения (±090±140)	150	678	509
Налог на прибыль	160	(175)	(97)
Чистая прибыль (убыток) (±150–160±170±180–190–200)	210	503	412
Совокупная прибыль (убыток) (±210±220±230)	240	503	412

*Коды строк с нулевыми показателями не печатаются.

Данные отчетности подтверждены: Аудиторская организация – Общество с ограниченной ответственностью – Аудиторская экспертиза, УНП 191335749.

К сведениям акционеров ОАО «УНИВЕРСАМ РИГА»:

Выплата ДИВИДЕНДОВ ПО ИТОГАМ РАБОТЫ ЗА 2022 год будет производиться 5, 6 и 10 мая 2022 года с 11.00 до 17.00 по адресу: 220040, г. Минск, ул. Сурганова, 50, 2-й этаж, бухгалтерия.

В суд Лидского района поступило заявление об объявлении умершим ПЕЦКЕЛЬ Вячеслава Антоновича, 01 января 1959 года рождения, уроженца д. Ютецы Щучинского района, последнее известное место жительства: г. Лида, ул. Тухачевского, д. 33, к. 68.

Просьба ко всем гражданам и организациям, которым известно о Пецкель Вячеславе Антоновиче, сообщить суду Лидского района в течение двух месяцев с момента опубликования объявления по тел.: 646617, 646608.

ЗАО «ЦЕНТР ПРОМЫШЛЕННОЙ ОЦЕНКИ» ИНФОРМИРУЕТ О СНЯТИИ С ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ ЛОТА ЗДАНИЕ ПОЛКЛИНИКИ

(здание специализированное здравоохранения и предоставления социальных услуг), инв. № 644/С-46813, общ. пл. 894 кв. м, принадлежащее ООО «Пассат» (публикация извещения в газете «Звязда» от 05.03.2022).

Тел.: +375 17-280-36-37; +375 210-317-95-42; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by.

Информация о проведении аукциона 29 апреля 2022 г. по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов в аг. Барсуки, дер. Жажелка Жодинского сельсовета Смолевичского района Минской области

Организатор аукциона: Жодинский сельский исполнительный комитет, 222161, г. Жодино, пер. Молодежный, д. 3

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь (га)	Целевое назначение	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)
1	аг. Барсуки	624881701100100471	0,0914 га	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (1 09 02 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки)	16 000,00
2	дер. Жажелка	624881705601000179	0,15 га	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (1 09 02 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки)	8 000,00

Аукцион состоится 29 апреля 2022 г. в 10.00 в Жодинском сельском исполнительном комитете по адресу: г. Жодино, пер. Молодежный, д. 3, кабинет № 1. Извещение о проведении аукциона размещено на сайт: Государственного комитета по имуществу: <https://au.nca.by>, Смолевичского райисполкома: <http://www.smolevichi.gov.by>.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома в дер. Пристромы, ул. Садовая (объект 58/2020), дер. Аношки, ул. Заречная (объект 25/2021) Озерико-Слободского сельсовета, Смолевичского района, Минской области

Организатор аукциона: Озерико-Слободской сельский исполнительный комитет, 222215, аг. Слобода, ул. Красногвардейская, д. 27, Смолевичский район, Минская область

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь (га)	Целевое назначение	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)
1	дер. Пристромы, ул. Садовая	624883008401000099	0,1500	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (10902 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома))	20000
3	дер. Аношки, ул. Заречная	624883000201000128	0,1500	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (10902 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома))	20000

Аукцион состоится 28 апреля 2022 г. в 15.00 в Озерико-Слободском сельском исполнительном комитете по адресу: аг. Слобода, ул. Красногвардейская, 27, Смолевичский район, Минская область, зал заседаний (тел.: 801776, 68030).

Извещения о проведении аукциона размещены на сайт: Государственного комитета по имуществу: <https://au.nca.by>, <http://rit.by/ru>, Смолевичского райисполкома: [isp@smolevichi.gov.by](http://isp.smolevichi.gov.by).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «МОСТОВДРЕВ»

Предмет торгов, краткая характеристика	Лот № 1	
	Капитальное строение с инв. № 412/С-13160 (здание магазина «Лесные товары») общей площадью 730,0 кв. м, кирпичное, 1991 г. п.	
Сведения о земельном участке	1/3 доли в праве на земельный участок площадью 0,1666 га в аренду сроком на 50 лет, кадастровый номер земельного участка 424050100014000204, назначение – для строительства и обслуживания зданий многоквартирного жилого дома и магазина, право аренды по 06.02.2072 г.	
Обременения	Часть здания площадью 82,6 кв. м сдается в аренду по 31.10.2022 г.	
Начальная цена	411 600 руб. 00 коп. с учетом НДС	Задаток (10 %) 41 160 руб. 00 коп.
Сведения о продавце	ОАО «Мостовдрев», Гродненская обл., г. Мосты, ул. Советская, 38, тел. 8 (01515) 6 46 28	
Сведения об организаторе торгов и номер счета для перечисления задатка	Гродненское областное учреждение финансовой поддержки предпринимателей, г. Гродно, ул. Мицкевича, 8, тел. 8 (0152) 62 16 32, номер счета BY65BLBB30150500481906001002 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» Гродненской обл., код BLBBV2X, УНП 500481906	
Срок заключения договора купли-продажи;	в течение 20 рабочих дней с момента проведения торгов.	
Условия оплаты	определяются по согласованию сторон	
Торги состоятся	26 апреля 2022 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8	
Срок подачи документов	По 20 апреля 2022 года включительно до 16.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8	
Условия участия и порядок проведения аукциона размещены на сайте организатора торгов	www.fincentr.by	
Дополнительная информация по телефону в г. Гродно: 8 (0152) 62 16 32.		

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

по продаже гражданам Республики Беларусь
в частную собственность земельных участков
для строительства и обслуживания
одноквартирных жилых домов
в деревне Сарнацкое
Усяжского сельского исполнительного комитета
Смолевичского района Минской области

1	Форма проведения аукциона	Открытый
2	Дата, время и место проведения аукциона	29 апреля 2022 г. в 11.00, пос. Усяж, ул. Комсомольская, 10 Усяжский сельисполком, кабинет председателя
3	Продавец и его адрес	Усяжский сельский исполнительный комитет, пос. Усяж, ул. Комсомольская, 10
4	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1 – земельный участок площадью 0,0819 га в дер. Сарнацкое (объект № 20/2020), № 624885606101000027
5	Условия продажи	а) без изменения целевого назначения земельных участков; б) продажа по цене не ниже начальной; в) участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории Республики, или приравненные к постоянно проживающим в соответствии с законодательством Республики Беларусь; г) при подаче заявления на определенный лот только одним участником земельный участок продается по начальной цене, увеличенной на 5 %; д) наличие не менее двух участников
6	Целевое назначение земельного участка	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома
7	Начальная (стартовая) цена	Лот № 1 – 10 000,00 руб.
8	Условия аукциона	- продажа по цене не ниже начальной - участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории республики
9	Наличие инженерной инфраструктуры	нет
10	Ограничения в использовании	Лот № 1 – водоохранная зона рек, водоемов
11	Условия оплаты	Безналичный расчет в течение 10 рабочих дней после подписания протокола по результатам проведения аукциона, без предоставления расписки
12	Сумма задатка и реквизиты продавца	10 % от начальной (стартовой) цены земельного участка по БУ449АКВВ3841000006276200000 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК: АКВВВУ2Х, назначение платежа 04901 (с пометкой «задаток за земельный участок»), УНП с/и 600023836
13	Порядок предварительного ознакомления в натуре с продаваемыми земельными участками	Каждая среда в 10.00
14	Начало приема документов	29 марта 2022 года в рабочие дни: понедельник, вторник, среда, четверг, пятница с 8.30 до 13.00 и с 14.00 до 17.30
15	Окончательный срок приема документов	25 апреля 2022 года в 17.30
16	Контактные телефоны	8 (01776) 67 131, 67 288, 8033 902 71 49

Расходы по организации и проведению аукциона: лот № 1 – 2 157 руб. 99 коп. и затраты на публикацию информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона.

Затраты на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельным участкам, подлежат возмещению в порядке и случаях, предусмотренных в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 7 февраля 2006 г. № 72 «О мерах по государственному регулированию отношений при размещении и организации строительства жилых домов, объектов инженерной, транспортной и социальной инфраструктуры».

Примечания: для участия в аукционе в адрес продавца необходимо представить:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме.
2. Копии платежных поручений, заверенные банком, подтверждающие внесение задатка на расчетный счет продавца.
3. Физическим лицам – документ, удостоверяющий личность (паспорт) покупателя или его доверенного лица, и доверенность, заверенную нотариально (в случае если интересы покупателя представляет это лицо).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие
«Минский областной центр инвестиций и приватизации»
(организатор аукциона)
по поручению ОАО «Слуцкий мясокombинат» (продавец)
проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ПИЛОРАМЫ Р63-4Б,
заводской № 18528, инвентарный № 003491,
расположенной по адресу:
Минская область, г. Слуцк, ул. Тутаринова, 18.

Начальная цена с НДС (20 %) – 16 440,00 бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – 1 644,00 бел. руб.).

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB3012108260016933000 в ОАО «Сбербанк», г. Минск, БИК BPSB2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 10 (десяти) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона и возмещает затраты на публикацию извещения о проведении торгов.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов: www.lit.by.

Аукцион состоится 29.04.2022 в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Чакалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 28.04.2022 до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, 136-31-11.
Тел. для осмотра: (8029) 186-05-04.

УНП 60019108

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС Открытого акционерного общества «Универсам Фрунзенский» за 2021 г.

АКТИВ	Код строки	На 31 декабря 2021 года	На 31 декабря 2020 года
Основные средства	110	-	-
Нематериальные активы	120	-	-
Вложения в долгосрочные активы	140	1513	1455
Долгосрочные финансовые вложения	150	3136	3136
Отложенные налоговые активы	160	171	174
Запасы	210	2	2
Расходы будущих периодов	230	-	-
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	4175	4175
Краткосрочные финансовые вложения	260	-	-
Денежные средства и их эквиваленты	270	-	-
БАЛАНС	300	9000	8944
ПАССИВ			
Уставный капитал	410	434	434
Добавочный капитал	450	607	607
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	4595	4590
Долгосрочные кредиты и займы	510	3180	1584
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	4	2
БАЛАНС	700	9000	8944

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

Наименование показателя	Код строки	За январь – декабрь 2021 года	За январь – декабрь 2020 года
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	-	-
Валовая прибыль	030	-	-
Расходы на реализацию	050	-	-
Прибыль (убыток) от реализации товаров, продукции, работ, услуг	060	(44)	(33)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	(57)	(50)
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой деятельности	140	66	(802)
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	9	(852)
Налог на прибыль	160	-	-
Изменение отложенных налоговых активов	170	(4)	-
Прочие налоги, платежи из прибыли	200	-	-
Чистая прибыль (убыток)	210	5	(852)
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	-	-
Совокупная прибыль (убыток)	240	5	(852)
Достоверность бухгалтерской (финансовой) отчетности за 2021 год подтверждена ООО «Аудиторская экспертиза».			
Дивиденды не начислялись.			

УНП 100133229

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЛОТ 1: изолированное помещение, инв. № 400/D-195838 (назначение – складское помещение, наименование – склад), общей площадью 162,5 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ул. 1 Мая, 28/2-1 и ограждение металлическое на металлический столбах протяженностью 37,94 п. м

Лот № 1 расположен на земельном участке кадастровый № 44011000002009150, площадью 0,0752 га (назначение – для обслуживания здания гаражей), расположенном по адресу: г. Гродно, ул. 1 Мая, 28/2. На земельном участке расположены иные капитальные строения и изолированные помещения, не подлежащие реализации, оформление прав на земельный участок будет производится в соответствии с законодательством Республики Беларусь

Начальная цена продажи – 48 300 руб. (сорок восемь тысяч триста рублей) с учетом НДС

Сумма задатка – 4 830 руб. (четыре тысячи восемьсот тридцать рублей)

Условия проведения аукциона – аукцион без условий

Продавец – Гродненское областное потребительское общество, 230023, г. Гродно, ул. 1 Мая, д. 28, тел. 72-30-50, факс 72-00-67

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB3012050083225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 11 апреля 2022 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <http://grino.by/auktion>
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 19.11.2020 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений – 07 апреля 2022 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки».
Дополнительная информация <http://grino.by>

Организация аукционов
Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. Тел. (017) 280-36-37
Продавец (должник)	КУП «Жилищно-эксплуатационный участок № 2 Центрального района г. Минска», г. Минск, пр-т Независимости, 27А
Антикризисный управляющий	ООО «Юридическое бюро «ЯМ и партнеры», г. Минск, ул. З. Бадуги, д. 11, офис 809

Дело об экономической несостоятельности (банкротстве) № 155621252 в экономическом суде г. Минск

№ лота	Наименование	Инв. №	Шаг аукциона, бел. руб.	
			Начальная цена, бел. руб. (без НДС)	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Автогидроподъемник ГАЗ-33021 ПМС-212, рег. знак К1 89-57	5000441	4 785,00	239,25
	Ручной опресковщик	412000		
2	Вышка-тура (рама с лестницей – 2 шт., рама проходная – 3 шт.)	700277	280,00	14,00
	Электрический рубанок	600048		
3	Сварочный аппарат Оливер MMA200 (производитель: Беларусь)	700267	250,00	12,50
4	Машина паркетношлифовальная СО-206 (производитель: Беларусь)	420129	1 200,00	60,00

Местонахождение: г. Минск, пр-т Независимости, д. 27А

Лицо, ответственное за осмотр: +375 (29) 132-22-45, Владимир Леонидович. Ограничений/обременений нет

Лица, желающие принять участие в торгах, обязаны внести задаток и подать организатору торгов в установленный срок заявление с приложением всех необходимых документов

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с-чет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ» (BYN). Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191 021 390

Порядок оформления участия в торгах, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов определяются ст.ст. 127, 128, 129 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 г. № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)».

В случае если на аукцион зарегистрируется один участник либо на аукцион явится только один участник (далее – претендент на покупку), аукцион признается несостоявшимся, и предмет аукциона продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после проведения аукциона. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее **30 (тридцати) дней** со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

Победитель аукциона либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору в размере 7 % (лот № 1), 10 % (лоты № 2 – 4) от цены продажи предмета аукциона в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Подробная информация о проведении аукциона размещена на сайте: www.cpo.by

Дата, время и место проведения аукциона: 26.04.2022 в 14.00, г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703

Заявки на участие в аукционе принимаются с 09.00 25.03.2022 до 17.00 22.04.2022 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703

Контактные телефоны: +375 29 317-95-42; +375 44 704-92-06. E-mail: auktion@cpo.by

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 422/С-40159 (назначение – здание специализированное для производства продуктов питания, включая напитки, и табака, наименование – квасильно-засолочный склад), площадью 302,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Щучин, ул. Пионерская, 5А (договор в праве 2/5).

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 42585010001000337, площадью 0,0574 га (назначение – для обслуживания квасильно-засолочного склада) по адресу: г. Щучин, ул. Пионерская, 5А (доля в праве 2/5). Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в водоохраных зонах рек и водоемов, код - 2.4, площадью 0,0574 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код - 5.2, площадью 0,0004 га.

Начальная цена продажи лота – 31 200 руб. (тридцать одна тысяча двести рублей) с учетом НДС.

Сумма задатка – 3 120 руб. (три тысячи сто двадцать рублей)

Продавец – Щучинский филиал Гродненского областного потребительского общества, 231513, г. Щучин, ул. Пушкина, 26, тел. (801514) 28-1-50

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 55-87-70, 55-87-71

Условия аукциона – аукцион без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 10 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 12 апреля 2022 г. в 10.00 по адресу: Гродненская область, г. Щучин, ул. Пушкина, 26

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auktion>

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 08 апреля 2022 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», <https://grino.by/auktion>

ЧЫСТА ВЯСНОВЫ ЛАСУНАК

**(Заканчанне.
Пачатак на 1-й стар.)**

Бярозавы сок неабавязкова збірае самастойна. Напой можна будзе набыць непасрэдна ў лясніцтвах, а таксама ў месцах выязнага гандлю. Арыенціраваная цана прысмаку — 20 капеек за літр. Дзе-нідзе цана можа быць на некалькі капеек вышэйшая або ніжэйшая, але ў цэлым даступная любому пакупніку.

— Лесагаспадарчыя ўстановы цалкам забяспечылі патрэбы насельніцтва і прадпрыемстваў, — адзначылі ў Мінлясгасе.

Нарыхтаваць сок можна і самому. Для гэтага, падкрэсліла суразмоўніца, неабходна звярнуцца ў найбліжэйшае лясніцтва ці лясгас. Спецыялісты пакажуць прыдатныя для нарыхтоўкі соку дрэвы, растлумачаць тэхналогію яго збору і прасочаць за правільным завяршэннем працэсу, каб здароўе бяроз не быў нанесены ўрон.

— Далёка не кожная бяроза падыходзіць для збору соку. Са-

даткі, якія грамадзяне панясуць пры саманарыхтоўцы (транспарт, тара, час), — падкрэсліла Анастасія Мацкевіч. — Тыя, хто звяртаецца ў лясгасы з мэтай нарыхтаваць сок самастойна, — гэта, як правіла, бацькі або дзядулі, якія жадаюць паказаць дзецям і ўнукам, як нарыхтоўвалі сок у іх дзяцінстве.

СОК ЯК СІМВАЛ

Дыетологі любяць выцягваць на свет даўно забытае старое і аб'яўляць суперкарысным. Так адбылося і з бярозавым сокам. А родам гэты савецкі «спецыяліт» (гаворка аб бярозавым соку на паліцах прадуктовых крам) з тых часоў, калі ў СССР з'явіліся тэхналогіі кансервацыі сокаў, і вытворчасці славянскага напою вырашылі паставіць на паток.

Уласна, бярозавы сок п'юць не толькі ў славянскіх краінах. У ЗША яго можна сустрэць у гіпермаркетах пад брэндам Vuagozavik, у некаторых краінах з яго вырабляюць бярозавы сіроп, выпарваючы ваду і дадаючы цу-

кай — пра гэта пакупнікі спрачаюцца. Аптымальны варыянт — у лясгасах з апошняй дэкады сакавіка да сярэдзіны (канца) красавіка: там вам не прададуць падробку. А калі ў краме? Дакладна вызначыць склад бярозавога соку ў напоі можна толькі пры дапамозе лабараторнага даследавання. Але ў аматару соку ёсць і «ўскосныя» спосабы.

— Важна звярнуць увагу на маркіроўку: чытаць склад і ўлічваць дату вырабу, — дзеліцца адна з пакупніц. — Бярозавы сок збіраюць вясной, таму я заўсёды бяру сок з вясновай датай вырабу. Хоць у бярозавы сок прамысловай вытворчасці ў любым выпадку дадаюць кансерванты, каб падоўжыць тэрмін прыдатнасці. Да таго ж у бярозавы сок заўсёды дадаецца цукар.

— Тое, што прадаюць у крамах, — гэта салодзенкага вадзічка, а не бярозавы сок, — катгарычна заяўляе мужчына пенсіённага узросту. — Сок прамысловай вытворчасці прайшоў тэрмічную апрацоўку — гэта ўжо не той натуральны прадукт, які цячэ з бярозы вясной. Сапраўдны бярозавы сок амаль не мае смаку, хіба што трохі салодаваты. І ён не паўні пахнуць лімонам — ён пахне бярозай і вясновай свежацю.

Купляючы бярозавы сок з рук на трасе, важна звярнуць увагу на яго пах, а таксама празрыстасць. А ў ідэале лепш яго пакаштаваць, дзеліцца вопытам суразмоўнік. Калі ў соку адчуваецца кісліна і слодыч, прадавец дадаў у яго цукар і аскарбіну або лімонную кіслату. Значна бяспечней, калі патрэбен натуральны прадукт, усё ж даехаць да лясгаса.

А ГЭТА САПРАЎДЫ КАРЫСНА?

З тэхналагічнага пункту гледжання «бярозавы сок» — гэта як бы зусім і не сок (вадкасць, атрыманая ў выніку механічнай апрацоўкі садавіны і агароднін). І сёння далёка не ўсе спецыялісты ў галіне правільнага харчавання лічаць, што «эліксір жыцця, што сілкуе бярозу» сапраўды карысны чалавеку. Тыя, хто «за» і называюць бярозавы сок «суперфудам», кажуць, што, хоць бярозавы сок і падобны на ваду, гэта зусім не вада: ён змяшчае мінералы, вітаміны, ферменты, фітанцыды, фруктозу, дубільныя рэчывы, арганічныя кіслоты і эфірныя алеі, і яго багаты збалансаваны склад дае карысць для чалавечага арганізма.

Кожную вясну (якраз у гэтыя дні) дрэвы ўступаюць у фазу вясновага руху соку. Пасля запаволення жыццёвых працэсаў у зімовы перыяд з прыходам цяпла дрэва аднаўляе актыўнасць, рыхтуючыся да цвіцення. І для хуткага аднаўлення выкарыстоўвае назапашаныя пажыўныя рэчывы — каранёвы ціск транспартуе іх уверх па ствале разам з грунтовымі водамі. Гэтая сумесь і ёсць бярозавы сок. Якому (як і належыць «суперфуду») прылічваецца сапраўды цудадзейны здольнасці: лячыць бранхіты, умацоўвае імунітэт, пазбаўляюць ад туберкулёзу і падагры, а таксама скурных захворванняў. Дарэчы, уплыў бярозавіку на малодасць і здароўе скуры ацанілі, напрыклад, у Кітаі — там папулярны маскі для твару на аснове бярозавіку.

Але многія спецыялісты скептычна ставяцца да «супердоль-

ЗАХОЎВАЕМ ПРАЎІЛЬНА

Шматлікія аматары «бярозавых слёз» нарыхтоўваюць сок у запас, бо сезон яго збору вельмі кароткі. Правераныя спосабы некалькі.

✓ Замарозка

Пры такім спосабе сок захоўвае ўсе карысныя ўласцівасці. Перад ужываннем важна цалкам размарозіць прадукт, інакш зверху сок будзе салодкі, а ўнізе — гаркаватая вадзіца.

✓ Пастэрызацыя

Сок даводзяць да кіпення (але не кіпяцяць) з цукрам (з разліку 2 ст. л. на літр) і лімоннай кіслотай (па гусце) і закатаюць у стэрыльныя слоікі. Часта ў такую нарыхтоўку дадаюць лімон, духмяныя травы, спецыі і г. д. «Вясновае прывітанне» можна будзе паставіць на навагодні стол, а таксама выпіць бярозавога соку замест мінералкі раніцай 1 студзеня.

✓ «Бярозавы квас»

У стэрыльны слоік або бутэльку налівае свежасабраны сок, дадаём цукар (дасведчаныя гаспадыні рэкамендуюць выкарыстоўваць 2 ч. л. на літр), кідаем жменю разынак і пакідаем у халодным месцы. Праз 7—12 дзён можна каштаваць.

насяляў» гэтага спецыфічнага прадукту, спасылаючыся на адсутнасць доказнай базы. Біёлага адзначаюць, што склад соку не адрозніваецца стабільнасцю — усё залежыць ад таго, дзе расце дрэва. Сок вельмі нізкакаларыйны — 4,6 ккал на 100 г (зразумела, калі туды не дадалі цукру). Канцэнтрацыя глюкозы — ад 0,2 да 2,25 %. Амінакіслоты (лікам 17) — таксама ў вельмі нізкай колькасці. У мізэрных дозах утрымлівае сок і вітаміны С і групы В. Затое прадукт пастаўляе ў арганізм каштоўныя мінералы — у ім шмат кальцыю, калію, магнію і марганцу: дзённая норма гэтага апошняга рэчыва для дарослага чалавека змяшчаецца ў 200 мл

бярозавога соку. А марганец нам неабходны для фарміравання касцяной тканкі, сінтэзу бялкоў і рэгуляцыі клеткавага метаболізму. Таксама ў бярозавым соку ёсць фенол бетулазід — прыродны антыаксідант. Медыкі рэкамендуюць даросламу чалавеку выпіваць у дзень не больш за дзве шклянкі свежасабранага бярозавога соку — у вялікай колькасці ён можа выклікаць нястрыўнасць або стаць прычынай алергіі. І папярэджаюць: не варта збіраць сок з дрэў, якія растуць уздоўж трас або ў межах горада: акрамя штрафу, ад такога «прыродакарыстання» можна атрымаць праблемы са здароўем.

Аляксандра АНЦЭЛВІЧ.

мазагатоўкай варта займацца выключна на Участках, вызначаных лясгасамі, — папярэдзілі ў Мінлясгасе.

Для фізічных асоб збор соку будзе бясплатны, індывідуальным прадпрымальнікам і юрыдычным асобам прыйдзецца заплаціць невялікую суму. А парушэнне правілаў нарыхтоўкі соку можа пацягнуць за сабой сур'ёзны штраф — да 20 базавых велічынь для грамадзяніна, да 100 — для індывідуальнага прадпрымальніка і да 500 для юрыдычных асоб. Няправільны збор бярозавога соку шкодзіць дрэвам, і справа не ў тым, што чалавек «адлапаваў» частку соку — якраз гэта на «самаадчуванні» дарослай бярозы не адаб'ецца. Але адтуліны ў ствале — гэта свайго кшталту дзверы для вірусаў, бактэрыяў і грыбкоў. Таму так важна паклапаціцца пра здароўе дрэва.

Пры правільным зборы соку каналы ў ствале свідуюць з ухілам уніз (каб лепш сцякаў сок). Дыяметр канала — каля сантыметра, глыбіня (таўшыня кары ў разлік не бяроцца) — 2-3 см углыб. У адтуліну ўстаўляецца жалабок (сёння з «нежывайкі», даўней — з лашчыны, клёну або ліпы). А пад «бярозавыя слёзы» падстаўляецца ёмістасць. Пасля завяршэння збору соку жалабок дастаецца, а адтуліну вельмі важна замазаць садовым варама або смалой-жывіцай.

Прэс-сакратар Міністэрства лясной гаспадаркі распавяла, што сёння людзі часцей аддаюць перавагу куплі бярозавога соку, а не самастойнай яго нарыхтоўцы.

— Кошт напою ў нарыхтаваным выглядзе будзе ніжэйшы, чым вы-

кар. Але ў СССР прадукт лічыўся своеасаблівым сімвалам патрыятызму, пра яго спявалі песні («Я в весеннем лесе пил березовый сок...», «И родина щедро поила меня березовым соком, березовым соком...»). А таксама складалі анекдоты. Сучасныя дыетологі называюць «суперфудам» не той бярозавік, які ў крамах (з цукрам і смакавымі дадаткамі), а той, які цячэ вясной з бярозы, калі прасвідаваць у ствале адтуліну і ўставіць трубочку.

У неабсяжным СССР бяроз на ўсіх не хапала (аб'ём прадажу бярозавога соку склаў у сярэднім 5 л на душу насельніцтва ў год), і ў трохлітровых слоічках з бярозкай на зыкетцы на самай справе прадаваўся сокаўтрымліваючы напоі. ДАСТ 537-82 дакладна рэгламентаваў правілы нарыхтоўкі сыравіны, але пакідаў на меркаванне вытворцы тое, колькі ў канчатковым прадукце павінна быць уласна соку. У напоі дадаваліся вада, лімонная кіслата і цукар. Выкарыстоўваюцца дабавкі пры вытворчасці бярозавога соку і сёння, але ўжо па іншай прычыне: хто піў сапраўдны бярозавы сок, ведае, што ён амаль не мае смаку, а сучасны спажывец прывык да яркіх смакаў.

У савецкія часы бярозавы сок быў адной з самых танных пазіцый сярод сокаў і напоюў. Сёння «Сок бярозавы з цукрам» 1 л айчыннай вытворчасці каштуе 2 рублі 59 капеек, 3 л бярозавіку можна купіць за 8,85. У тую ж суму абыдзецца і сок бярозавы з настоем пладоў шпышныны.

Як купіць сапраўдны бярозавы сок, а не ваду з цукрам і аскарбі-

ПРАЎІЛЫ НАРЫХТОЎКІ БЯРОЗАВАГА СОКУ

Сок можна збіраць пасля пачатку руху сокаў*.

Дыяметр дрэва пры падсочы:**
не меншы за 20 см.

Колькасць падсочных адтулін пры дыяметры ствала дрэва:
20-26 см - 1
27-34 см - 2
35-40 см - 3
больш за 40 см - 4.

Канал падсочнай адтуліны высверлюваецца: на вышыні 35-50 см ад каранёвай шыўкі з некаторым ухілам уніз дыяметрам 1 см глыбінёй 2-3 см (без уліку кары) на адлегласці не меншай за 20 см ад старога прапілу, адтуліны.

Падсочная адтуліна (прапіл) устаўляецца жалабком.

Пасля заканчэння збору соку жалабкі павінны быць зняты, адтуліны закрыты драўлянымі коркамі і замазаны варама садовай мазгі да 1 да т.л.

1 **2** **3**

! УВАГА. Усе жадаючыя нарыхтаваць сок павінны звярнуцца ў лясніцтва.

Штрафы за збор соку без дазвольнага документа:
фізічнай асобе - папярэджанне або штраф да 20 базавых велічынь***, індывідуальнаму прадпрымальніку - да 100 базавых велічынь, юрыдычнай асобе - да 500 базавых велічынь.

Тая ж адміністрацыйная мера дзейнічае і ў выпадку парушэння ўстаноўленага тэрміну, прымянення забароненых срокаў або метадоў нарыхтоўкі соку.

Крамніца: Мінлясгас Беларусі.

© Інфаграфіка БЕЛТА

Аляксандр РАДЗЬКОЎ

РЭКТАРЫ: урыўкі з новай кнігі

ЗНАЁМЦЕСЯ:
ПАЗІЦЫЯ ВУЧОНАГА
І ПУБЛІЦЫСТА

Аляксандр Міхайлавіч РАДЗЬКОЎ апошнім часам уразіў айчыннага чытача неспадзяванай сапраўднай бібліятэкай публіцыстычных і разам з тым мастацка-філасофскіх кніг. Чалавек, маючы жыццёвы і грамадскі досвед, вартую ўвагі біяграфію, сумленна праішоўшы праз многія выпрабаванні часу, застаецца сацыяльна актыўным. Вядзе ўласную, калі хочаце, барацьбу за тэыя ідэалы, якім служыў раней, якія і зараз сілкуюць яго гады. Новая ў шэрагу кніг Аляксандра Радзькова — «Рэктары». Выйшла, як і папярэднія тры кнігі, у выдавецтве «Мастацкая літаратура». Прыклад, калі і выдавецтву можна гарнарыцца, што знайшло свайго аўтара...

Мы з радасцю знаёмім чытача з асобнымі ўрыўкамі з разваг даведчанага грамадскага, палітычна актыўнага чалавека, педагога, вучонага, які паспеў пабыць і выкладчыкам універсітэта, і загадчыкам кафедры алгебры і геаметрыі, і намеснікам дэкана фізіка-матэматычнага факультэта, і прарэктарам, і рэктарам. А яшчэ — міністрам адукацыі, першым намеснікам кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Болей я дзесяць гадоў быў старшынёю Рэспубліканскага грамадскага аб'яднання «Белая Русь». Доктар педагогічных навук, прафесар матэматыкі, заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь. Лаўрэат Нацыянальнай літаратурнай прэміі Беларусі (2021).

Вось што піша пра сваіх герояў Аляксандр Радзькоў: «... рэктар — фігура палітычная, ён адзін з самых аўтарытэтных ідэолагаў. І гэтую грамадскую функцыю абавязаны ажыццяўляць не толькі ва ўніверсітэце, але і ўвогуле ў грамадстве». І яшчэ — з уступнага слова аўтара да кнігі «Рэктары»: «Расказваючы пра рэктараў, я свядома ці не выкладаю свае погляды на сучасную гісторыю вышэйшай адукацыі ў нашай краіне, спрабую асэнсаваць перспектывы развіцця беларускіх універсітэтаў. Зразумела, што гэтыя ацэнкі, развагі, высновы таксама ў многім асабістыя, магчыма, што недзе і памылковыя, але ж яны могуць і спатрэбіцца. Дзеля карысці справы...»

Знаёмцяся: вашай увазе — урыўкі з кнігі Аляксандра Радзькова «Рэктары»...

ПЕРШАЕ ЗНАЁМСТВА З РЭКТАРАМ

Свайго першага ў жыцці рэктара ў бачыў у Магілёўскім педінстытуце на сходзе абгурыентаў. Гэта быў кандыдат гістарычных навук, дацэнт Іван Пятровіч Ларчанка. Ён звярнуў да нас з прывітаным словам, расказаў аб правілах арганізацыі ўступных экзаменаў і пажадаў іх паспяхова ўздзяць. Мне, думаю, і ўсім прысутным, было не да рэктара: нас хвалевалі ўступныя экзамены — конкурс на ўсе спецыяльнасці быў высокі. Таму ні вобраз рэктара Ларчанкі, ні яго манера зносін з людзьмі мне тады не запамініліся. Але недасягальнасць яго ўзроўню для высокага хлапчука, які прыехаў паступаць у інстытут і няўпэўненага ў паспяховасці дасягнення гэтай мэты, я адчуў фізічна.

Пасля паступлення ў інстытут асабіста мне стасавалася з Іванам Пятровічам таксама не давялося — студэнт да рэктара вельмі далёка. Але даведацца больш пра тое, хто ў інстытуце самы галоўны,

карцела ўсім. З часам нам стала вядома, што Іван Пятровіч да Вялікай Айчыннай вайны скончыў гістарычны факультэт Магілёўскага педагагічнага інстытута, паспеў нават некаторы час папрацаваць завучам сельскай школы ў Рэчыцкім раёне, а ў 1941 годзе адразу пайшоў на фронт. Быў паранены, пасля лячэння дэмабілізаваны, працаваў настаўнікам у Куйбышаўскай вобласці, а пасля вызвалення Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў прызначаны намеснікам дырэктара Магілёўскага педагагічнага вучылішча, дарэчы, аднаго з найстарэйшых у нашай краіне. Ужо з 1945 года лёс Івана Пятровіча быў звязаны з Магілёўскім педінстытутам: выкладчык, загадчык кафедры марксізму-ленінізму, прарэктар па вучэбнай рабоце, з 1960 года — рэктар. А пасля сыходу з пасады рэктара ў 1971 годзе яшчэ ўзначальваў геаграфічны факультэт і працаваў дацэнтам кафедры гісторыі КПСС і навуковага камунізму.

Хоць я і бачыў рэктара па тым часе толькі здалёк, але запомніў яго добра. Выкаваны, паважлівы да людзей, заўсёды з усмешкай на твары — ён рабіў уражэнне разумнага, прстойнага, я нават сказаў бы, далікатнага чалавека. А клопатаў у яго было шмат!

Я неяк вырашыў пацікавіцца, а што ж турбавала і хвалевала самага першага нашага рэктара ў тым далёкім 1913 годзе, калі ў Магілёве адкрылі настаўніцкі інстытут. Гэта быў кандыдат багаслоўя Уладзімір Мікалаевіч Тычынін. І я даведаўся, што яго хвалевалі тэа самымя праблемы, што і рэктара Ларчанку, усіх яго наступнікаў, уключна і мяне, на гэтай пасадзе: недахоп сродкаў на побытавыя патрэбы (у прыватнасці пры Тычынне — на дрывы), вострая неабходнасць пашырэння вучэбных плошчаў і напружаная патрэба ў высокакваліфікаваных выкладчыках.

Як «выбіваў» сродкі для вартга функцыянавання інстытута Іван Пятровіч, я не ведаю, але па сваёй практыцы перакананы, што з вялікімі цяжкасцямі. А вось як Ларчанка пашыраў вучэбныя плошчы, я бачыў непасрэдна. І гэта былі бітвы маштабнага характара.

Наш інстытут доўгі час размяшчаўся ў дарэвалюцыйным будынку былога купецкага клуба. Вельмі прыгожы будынак, ён да гэтага часу ўпрыгожвае вуліцу Ленінская, якую зрабілі пешаходнай. Але інстытут пашыраўся, адкрываліся новыя спецыяльнасці, і гэты вучэбны корпус стаў відавочна цесны. Заняткі ішлі ў дзве змены, аўдыторый катастрофічна не хапала, напрыклад, лабараторныя заняткі па механіцы мы выконвалі з 22.00 да 24.00. Таму Іван Пятровіч вырашыў дамагацца будаў-

Мікалай Чаргінец уручае Аляксандру Радзькову Нацыянальную літаратурную прэмію Беларусі за лепшы публіцыстычны твор. Дзень беларускага пісьменства, Капыль, 5 верасня 2021 года.

ніцтва новага вучэбнага корпуса. І вось дабіўся ж! З вялікімі ўступкамі мясцоваму і вышэйшаму начальству, з прыкметнымі адступленнямі ад задуманага праекта, але на сваёй прапанове ён здолеў настаць.

Давялося саступіць нават па месцы будаўніцтва. Гарадское начальства вырашыла размясціць гэты будынак на пачатку вуліцы Касманаўтаў. Ён аказаўся ў атачэнні шумных грузавых магістралей і таварнай чыгуначнай станцыі, таму ў будучыні, ужо ў прыбудове да яго, вучэбныя аўдыторыі давялося размяшчаць толькі з унутранага боку будынка, што прыкметна зменшыла яго функцыянальныя магчымасці. Кіраўніцтва ж горада патлумачыла сваё расшэнне наўняшчю ў гэтым месцы маршрутаў гарадскога пасажырскага транспарту. І яшчэ. Іван Пятровіч пагадзіўся пабудаваць студэнцкую сталовую побач з вучэбным корпусам, але без крытага пераходу. Што надзвычай няёмка, асабліва ў зімовых умовах. Але гэта было выклікана бюракратычнымі патрабаваннямі.

Расшэнне аб будаўніцтве ў Беларусі аб'екта коштам да двух мільёнаў рублёў прымаў Савет Міністраў БССР, звыш двух мільёнаў — Савет Міністраў СССР. Будаўніцтва корпуса абыходзілася казне ў 1 700 000 рублёў, сталовай — 500 000 рублёў, таму будавалі іх асобна. Іван Пятровіч пайшоў на гэтыя ўступкі, хоць і цяпер студэнты бегаюць па марозе ў сталовую без паліто. А што б вы рабілі ў гэтай сітуацыі?! Мне таксама давялося будаваць вучэбны корпус для біялагічнага і фізкультурнага факультэтаў на загараднай базе «Любуж». І таксама давялося адступаць, прычым істотна — адмовіцца ад ацяплення і каналізацыі. Не змог дабіцца патрэбнага фінансавання. Таму летам гэты вучэбны корпус для забеспячэння загарадных практыч функцыянуе напоўніцу, а зімой пусте.

Адкрывалі новы вучэбны корпус 1 лютага 1974 года. Я быў студэнтам трэцяга курса фізмата, і мне прапанавалі выступіць на мітынг у нагоды засялення інстытута ў новы будынак. Першым выступаў рэктар, і я бачыў, як ён шчыра радаваўся ажыццяўленню сваёй мары, — у развіцці інстытута пачынаўся новы этап.

Які першага рэктара нашага інстытута Тычынна, Івана Пятровіча Ларчанку непакоіла якасць вучэбнага працэсу. А гэта найперш склад выкладчыкаў, іх навуковы ўзровень і педагагічнае майстэрства.

Разумеючы гэта, Іван Пятровіч знаходзіў патрэбныя для інстытута людзей па ўсім Савецкім Саюзе, больш за тое, часта самаасабіста ездзіў да іх і ўгаворваў перайсці на працу ў Магілёўскі педінстытут. Абяцаў падтрымку ў творчым і службовым развіцці, кватэру. І стараўся ўсё гэта забяспечыць. Напрыклад, з'явілася неабходнасць у спецыялісце па беларускай мове, Іван Пятровіч нагледзеў у Мінску маладога таленавітага вучонага ў гэтай галіне — Мікалая Васільевіча Абабурку. Паехаў да яго ў БДУ і неяк змог угаварыць пераехаць у Магілёў. І аказаўся ж дальназоркім: Абабурка ў Магілёўскім педінстытуце вырас у вядомага вучонага, абараніў доктарскую дысертацыю, стаўшы прафесарам. І такіх прыкладаў у практыцы работы рэктара Ларчанкі нямаю.

Пра арыгінальнасць стаўлення Івана Пятровіча да калег, яго далікатнасці пры неабходнасці зрабіць выкладчыку заўвагу нават сярод студэнтаў хадзілі легенды. Аднойчы ён вымушаны быў адчытаць двух выкладчыкаў філалагічнага факультэта за непрыстойныя паводзіны ў грамадскім месцы. Выкладчыкі гэтага факультэта (ды і не толькі гэтага) любілі з нагоды свята сабрацца ў сталовай на агеьчыку. Безумоўна, са спіртным. І выпілі лішчу. Вось як адчытваў гэтых мужчын рэктар:

«Так жа нельга весці сябе выкладчыку інстытута! Добра, што хоць разам дахаты пайшлі, не кінулі адзін аднаго. Але ж адзін з вас апрануў чужое паліто! А другі нават не заўважыў, што яго падоўжанае, прыталенае і з лісою! Так і паехалі на гарадскім аўтобусе!»

У 1971 годзе я быў у складзе студэнцкага будаўнічага атрада «Дубінушка». Працавалі мы ў Казахстане, ва Уральскай вобласці. Навіны з нашага інстытута да нас не даходзілі, таму пасля вяртання дадому мы былі вельмі здзіўлены, калі даведаліся, што 30 жніўня Івана Пятровіча Ларчанку на пасадзе рэктара змяніў дацэнт Яўген Паўлавіч Кудрашоў.

Пасля адстаўкі Івана Пятровіча як рэктара інстытута нейкі час мы разам працавалі ўжо ў якасці выкладчыкаў, і ён мяне асабіста ведаў, але блізка мы не стасаваліся. Ужо вельмі вялікай былі паміж намі і службовае, і ўзроставае дыстанцыі. Шкада, мне б у жыцці так спатрэбіўся яго вопыт.

Пераклад з рускай мовы
Кастусь ЛАДУЦЬКА.

(Працяг публікацыі 2 красавіка).

ОАО «Гомельоблрелклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «БЕЛФА» г. Жлобин (продавец имущества) извещает о проведении 6 апреля 2022 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 50 % (лоты №№ 4, 5); на 75 % (лот № 1); на 80 % (лоты №№ 2, 3); на 90 % (лот № 6) по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %) бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %) бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. № 320/С-38828 общей площадью 1 745,6 кв. м, назначение – сооружение специализированного автомобильного транспорта и автоторгового хозяйства, наименование – участок автодорог для обслуживания помещений ГПК (составные части и принадлежности: Б-автодороги, вьезды с бетонным покрытием, А-автодороги, вьезды с асфальтобетонным покрытием, В-дорожки и площадки). Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, пр-д Красный, 2, территория ОАО «Белфа». Информация о земельном участке: расположен на земельном участке с кадастровым номером 321850100001004545 общей площадью 0,4976 га – для строительства и обслуживания дома дежурного с благоустройством (земельный участок для размещения объектов неоплаченного назначения). Право аренды (доля в праве 307/1000). Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, пр-д Красный, 2/25, участок № 2	22 140,00	2 214,00
2	Автоклав 3.2М2, инв. № 142-42733	7 320,00	732,00
3	Автоклав 3.2М2, инв. № 142-42734	7 320,00	732,00
4	Станок горизонтальный конькопильно-фрезерный НГФ-110ШЗ, инв. № 142-41819, год выпуска 1980	720,00	72,00
5	Станок вертикально-сверильный 2Н135, инв. № 142-41131, год выпуска 1978	1 380,00	138,00
6	Лифт грузовой № 800779, инв. № 150-5285, г/н 500 кг, год выпуска 2001	1 188,00	118,80

Продавец: ОАО «БЕЛФА», г. Жлобин, 247210, г. Жлобин, проезд Красный, 2.

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел. 8 (044) 797-88-07 – заместитель директора по техническим вопросам – Галактионов Виктор Владимирович. **Шаг аукционных торгов – 5 %.**

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца (ОАО «БЕЛФА» г. Жлобин):** р/с BY76 BELB 3012 01 14 1501 7022 6000 в ОАО – Банк БелБЭБ, г. Минск, БИК BELBY2X, УНП 400076540, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с **26 марта 2022 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прим. вавление для участия в аукционе заканчивается 4 апреля 2022 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за три дня до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %.

Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесен-

ного им задатка возвращается **Продавцом** торгов в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: произвести оплату услуг (вознаграждение) за организацию и проведение торгов, затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола, заключить договор купли-продажи в течение **10 (десяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона, оплатить приобретаемое имущество согласно срокам договора купли-продажи до **30 (тридцати) календарных дней** с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут утнены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого аукционного общества «Гомельоблрелклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их часть).

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 22.09.2021 г. № 182 (29551); от 16.10.2021 г. № 200 (29569).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblrelkama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 126-66-62, 8 (044) 599-18-16.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 14 апреля 2022 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Предмет торгов
Технологическая площадка для хранения и обслуживания спецтехники с инв. № в ЕГРНИ 600/С-162566 общей площадью 9 270,6 кв. м (назначение: сооружение специализированного склада, хранилищ; составные части и принадлежности: технологическая площадка для хранения и обслуживания спецтехники – литер А, состоящая из подъезда, трех покрытий, трех бортов, технологической площадки, дорожки, ограждения)
Сведения о земельном участке: площадь – 1,6243 га, кадастровый номер – 623650100001005212
Местонахождение – Республика Беларусь, Минская обл., Минский р-н, г. Заславье, ул. Заводская, 17
Начальная цена – 583 040,40 бел. руб. с учетом НДС
Сумма задатка – 58 000,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253.
Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документацией, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет № BY15 BLWB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБВ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBV2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник объявляет победителем предмет торгов, а начальной цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежного документа о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в минске, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся **14 апреля 2022 года в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 29.03.2022 по 12.04.2022 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу осмотра объекта следует обращаться по телефону: (017) 388-43-21.

Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 388-43-21, (029) 179-23-02 (ОАО «ДСТ № 5»).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона – Червенский районный исполнительный комитет

№ лота	Сведения о виде и предмете аукциона	Адрес объекта и его наименование	Срок аренды	Начальная цена объекта (рублей)	Сумма задатка (рублей)	Расходы по организации и проведению аукциона (рублей)	Ограничения (обременения) прав в использовании земель и другие ограничения
1	Аукцион на право заключения договора аренды земельного участка	Земельный участок для строительства и обслуживания мойки, расположенный по адресу: Минская обл., Червенский р-н, г. п. Смилевичи, ул. Мелиоративная, площадь – 0,0681 га, кадастровый номер 625883590601001811	99 лет	18600,0	1860,0	3627,78 + расходы по размещению извещения в СМИ	Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании земель: охранные зоны линий и сооружений электросвязи и радиосвязи – 0,0153 га, линии электропередачи – 0,0100 га

Задаток перечисляется на расчетный счет BY94 АКВБ36410627 00002600 0000 в ЦБВ 627 филиала № 500 МУ ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКВВY2X, УНП 600008398.

Оплата объекта аукциона (включая затраты, связанные с его проведением) должна быть осуществлена в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.

Для участия в аукционе представляются: заявление, документ, подтверждающий внесение суммы задатка, с отметкой банка, а также иные документы, предусмотренные Положениями о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков и продажи земельных участков в частную собственность,

утвержденными постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462.

При подаче заявления заключается соглашение с райисполкомом о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Аукцион проводится при наличии не менее двух участников.

Аукцион состоится **27 апреля 2022 года в 11.00** в здании Червенского райисполкома (зал заседаний) по адресу: г. Червень, пл. Свободы, 1. Заявления на участие и необходимые документы принимаются с момента опубликования извещения в рабочие дни с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Червень, пл. Свободы, 1, райисполком, кабинет 69, тел. 80171428491 по **26 апреля 2022 года** включительно.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС ОАО «Трест Шахтоспецстрой» на 31 декабря 2021 года, тыс. руб.

№ п/п	Наименование статей	Код строки	На 31.12.2021 г.	На 31.12.2020 г.
1	Долгосрочные активы	190	182 436	112 516
	Основные средства	110	116 508	80 847
	Нематериальные активы	120	572	642
	Вложения в долгосрочные активы	140	10 592	30 386
	Долгосрочные финансовые вложения	150	74	31
	Долгосрочная дебиторская задолженность	170	54 690	610
2	Краткосрочные активы	290	131 977	153 911
	Запасы	210	42 895	30 653
	Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	-	-
	Расходы будущих периодов	230	1 961	833
	НДС по приобретенным товарам, работам, услугам	240	390	380
	Краткосрочная дебиторская задолженность	250	77 754	120 355
	Краткосрочные финансовые вложения	260	-	220
	Денежные средства и эквиваленты денежных средств	270	8 832	1 291
	Прочие краткосрочные активы	280	145	179
	БАЛАНС	300	314 413	266 427

ОТЧЕТ О РИЗЫЛЯХ И УБЫТКАХ ОАО «Трест Шахтоспецстрой» за 2021 год

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2021 г.	За январь – декабрь 2020 г.
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	301796	215061
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(196836)	(158299)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	86861	42340
Прочие доходы по текущей деятельности	070	39775	23876
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(69766)	(44406)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	56870	21810
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	(10245)	2592
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	46625	24402
Налоги и сборы, платежи и расходы, производимые из прибыли	160	(10127)	(5525)
Чистая прибыль (убыток)	210	36498	18877
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	26817	-
Совокупная прибыль (убыток) на акцию, руб.	240	63315	124,79
Базовая прибыль (убыток) на акцию, руб.	250	241,27	124,79

Информация об ОАО «Трест Шахтоспецстрой» по состоянию на 31.12.2021 г.

п. 4	Доля государства в уставном фонде (всего, в процентах)	0
п. 5	Количество акционеров, всего	625
	в том числе:	
	юридических лиц, резидентов РБ	1
	физических лиц	624
п. 6	Начислено и выплачено дивидендов в 2020 г. (тыс. руб.)	2 723
	Дивиденды, приходящиеся на одну акцию	18,00
п. 8	Среднесписочная численность работающих (человек)	2 362
п. 9	Основной вид деятельности	строительство
п. 12	Дата проведения годового общего собрания акционеров	17.03.2022
п. 15	Применяется Свод правил корпоративного поведения	

Аудиторское заключение
По нашему мнению, прилагаемая годовая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение открытого акционерного общества «Трест Шахтоспецстрой» по состоянию на 31.12.2021 года, финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Информация об аудиторской организации
Общество с ограниченной ответственностью «ЮэИчВэй Бизнес-Конгити», место нахождения: ул. Некрасова, дом 114, 2-й этаж, помещение 31, комната 2, 220068 г. Минск, Республика Беларусь; зарегистрировано Минским горисполкомом 06.02.2013 в едином государственном реестре юридических лиц индивидуальных предпринимателей за № 191922779; УНП 191922779.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Солигорскторг» (продавец) проводит повторный открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ПОМЕЩЕНИЯ

МАГАЗИНА № 34

(составные части и принадлежности: пристройка из металлопрофиля с металлической крышей, навес с ж/бетонной крышей на металлических столбах, рампа бетонная с ж/бетонным навесом на металлических столбах, крыльцо бетонное) с инв. № 64/Д-30188 общей площадью 770,7 кв. м, расположенного по адресу: Минская область, г. Солигорск, ул. Козлова, 58А,

И СИСТЕМЫ АВТОМАТИЧЕСКОЙ ПОЖАРНОЙ СИГНАЛИЗАЦИИ (инв. № по бух. учету 34-169).

Сведения о земельном участке: кадастровый номер 625050100001002601, площадь 0,2459 га, доля в праве – 1/50. Начальная цена с НДС (20%) – 410 880,00 бел. руб. Задаток 10% от начальной цены – 41 088,00 бел. руб. Цена снижена на 50%.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB3012108 2600169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК ВР5ВВУ2Х, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона.

Оплата производится в следующем порядке: - 40 (сорок) процентов стоимости имущества оплачивается в течение 20 (двадцати) календарных дней после заключения договора с возможной рассрочкой оплаты оставшихся 60 (шестьдесят) процентов – в течение 5 (пяти) календарных месяцев (по 12%) с учетом ежемесячной индексации цен производитеlemo-технического назначения, которые рассчитываются и публикуются Национальным статистическим комитетом Республики Беларусь, либо по соглашению между сторонами на иных условиях договора.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) возмещает затраты на публикацию извещения о проведении торгов и оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере – 2,5 (два целых пять десятых) процента от окончательной цены продажи предмета аукциона (Объекта).

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by.

Предшествующие извещения были опубликованы в газете «Звязда» от 19.05.2021, 01.07.2021, 17.08.2021, 12.10.2021, 30.10.2021, 02.12.2021, 10.02.2022.

Аукцион состоится 07.04.2022 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 06.04.2022 до 16.00 по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, (8029) 136-31-11.

УНП 60122715

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению производственного унитарного предприятия «Гомельский завод металлоконструкций» ОАО «Гомельоблстрой» (продавец) в лице управляющего в деле о банкротстве Насонова В.В. извещает о проведении 11 апреля 2022 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 35% по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Шаг аукциона – 5%, бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. № 310/С-38217 общей площадью 0,0 кв. м, назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – погрузо-разгрузочная площадка . Адрес: Гомельская обл., Гомельский р-н, Зябровский с/с, п. Корене́вка, ул. Зелёная, 4/1. Капитальное строение с инв. № 310/С-38218 общей площадью 0,0 кв. м, назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – погрузочная площадка . Адрес: Гомельская обл., Гомельский р-н, Зябровский с/с, п. Корене́вка, ул. Зелёная, 4/2. Информация о земельном участке: кадастровый номер 321083603601000377 общей площадью 0,5901 га (право аренды). Адрес: Гомельская обл., Гомельский р-н, Зябровский с/с, п. Корене́вка, ул. Зелёная, 4. Капитальное строение с инв. № 310/С-29449 общей площадью 10,0 кв. м, назначение – здание обрабатывающей промышленности иного назначения, наименование – кислородная . Адрес: Гомельская обл., Гомельский р-н, Зябровский с/с, п. Корене́вка, ул. Зелёная, 4/7. Информация о земельном участке: кадастровый номер 321083603601000373 общей площадью 0,0032 га (право аренды). Адрес: Гомельская обл., Гомельский р-н, Зябровский с/с, п. Корене́вка, ул. Зелёная, 4	62 985,00	3 149,25	6 298,50
2	Капитальное строение с инв. № 310/С-38220 общей площадью 0,0 кв. м, назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – подкрановая эстакада . Адрес: Гомельская обл., Гомельский р-н, Зябровский с/с, п. Корене́вка, ул. Зелёная, 4/3. Информация о земельном участке: кадастровый номер 321083603601000374 общей площадью 0,3200 га (право аренды). Адрес: Гомельская обл., Гомельский р-н, Зябровский с/с, п. Корене́вка, ул. Зелёная, 4. Капитальное строение с инв. № 310/С-29451 общей площадью 105,4 кв. м, назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – гараж . Адрес: Гомельская обл., Гомельский р-н, Зябровский с/с, п. Корене́вка, ул. Зелёная, 4/16. Информация о земельном участке: кадастровый номер 321083603601000379 общей площадью 0,0523 га (право аренды). Адрес: Гомельская обл., Гомельский р-н, Зябровский с/с, п. Корене́вка, ул. Зелёная, 4	38 090,00	1 904,50	3 809,00

Продавец: Унитарное предприятие «Гомельский завод металлоконструкций», г. Гомель ул. Жарковского, 24, каб. 3-7.

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным номерам тел.: 8 (029) 616-39-07 – главный инженер Леонид Петрович (осмотр недвижимости и территории), 8 (029) 835-67-42 – управляющий в деле о банкротстве Насонов Владимир Валерьевич, 8 (033) 634-86-95 – юрист-консульт Насонов Николай Владимирович. **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.**

Для участия в аукционе необходимо:
1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама»): р/с BY52 BLVB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBVY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов не позднее **26 марта 2022 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается **7 апреля 2022 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов)**. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 5 (пять) дней до его проведения.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявления на участие в нем подано только единственным участником (pretendentом на покупку), объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на

участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Организатором торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) за организацию и проведение торгов, возместить затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) рабочих дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество, согласно договору купли-продажи в течение 15 (пятнадцати) календарных дней с момента его подписания, если иное не предусмотрено собранием (комитетом) кредиторов должника. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и правам на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части), и Законом РБ от 13.07.2012 № 415-3 (ред. от 04.01.2014) «Об экономической несостоятельности (банкротстве)», ст. 127–129.

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 18.08.2021 г. № 157 (29526).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by или www.gomeloblraklama.by, раздел «Аукционы» и www.bankrot.by.

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (044) 599-18-16, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 126-66-62.

РУП «Торговый дом «Восточный» извещает о проведении 28.04.2022 открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства

Лот № 1. Капитальное строение с инвентарным номером 640/С-25471 общей площадью 302,3 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, ул. М. Богдановича, д. 228/16. Назначение: здание специализированное автомобильного транспорта; наименование: гараж. Составные части и принадлежности: гараж металлический (Д1/М). Расположено на земельном участке с кадастровым номером 624650100001005688 площадью 9,0631 га (право аренды). Начальная цена продажи – 30 067,40 бел. рублей, задаток – 3 006,74 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%.

Лот № 2. Объект недвижимого имущества в составе 1/3 доли капитального строения с инвентарным номером 632/С-1567 общей площадью 76,6 кв. м (назначение: здание блокированного жилого дома; наименование: жилой дом), расположенного на земельном участке с кадастровым номером 62081700101000006 площадью 0,2500 га (1/3 доли в праве пожизненного наследуемого владения) по адресу: Минская обл., Воложинский р-н, Воложинский с/с, д. Августово, 6. Начальная цена продажи – 3 654,00 бел. рублей, задаток – 365,40 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%.

Лот № 3. Земельный участок с кадастровым номером 724884000002000056 площадью 0,0997 га, расположенный по адресу: Могилевская обл., Осиповичский р-н, Протасевичский с/с, СТ «Верейцы». Целевое назначение: земельный участок для коллективного садоводства (право собственности). Начальная цена продажи – 1 176,46 бел. рублей, задаток – 117,65 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%.

Лот № 4. Объект недвижимости – капитальное строение с инвентарным номером 330/С-1836 общей площадью 2 840,1 кв. м, расположенное по адресу: Гомельская обл., Мозырский р-н, г. Мозырь, ул. Советская, 27А. Назначение: здание административно-хозяйственного; наименование: административно-хозяйственное здание. Составные части и принадлежности: подвал, три тамбура, вход в подвал, покрытие. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 323550100001000150 площадью 0,4455 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 2 593 728,00 бел. рублей, задаток – 259 372,80 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%.

Лот № 5. Капитальное строение с инвентарным номером 611/С-34852 площадью 166,9 кв. м, располо-

женное по адресу: Минская обл., Березинский р-н, г. Березино, ул. Новозазарная, 35/1. Назначение: здание специализированное иного назначения; наименование: цех по изготовлению памятников. Составные части и принадлежности: одноэтажное бревенчатое здание цеха по изготовлению памятников А 1/д с пристройкой Б 1/к, пристройкой В 1/к, тамбуром 1. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 620450100001003068 площадью 0,2948 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 14 601,60 бел. рублей, задаток – 1 460,16 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%.

Лот № 6. Капитальное строение с инвентарным номером 611/С-37778 площадью 19,3 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Березинский р-н, г. Березино, ул. Новозазарная, 35/3. Назначение: здание административно-хозяйственного; наименование: гардероб-бытовка. Составные части и принадлежности: одноэтажное блочное здание – гардероб-бытовка А 1/6л. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 620450100001003068 площадью 0,2948 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 3 533,76 бел. рублей, задаток – 353,38 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%.

Лот № 7. Капитальное строение с инвентарным номером 611/С-37875 площадью 72,5 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Березинский р-н, г. Березино, ул. Новозазарная, 35/4. Назначение: здание специализированное иного назначения; наименование: здание кухни. Составные части и принадлежности: одноэтажное кирпичное здание кухни А1/к. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 620450100001003068 площадью 0,2948 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 7 344,00 бел. рублей, задаток – 734,40 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%.

Лот № 8. Капитальное строение с инвентарным номером 700/С-48324 общей площадью 869,4 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Кутепова, 28А. Назначение: здание специализированное для общественного питания; наименование: здание столовой. Составные части и принадлежности: двухэтажное каменное здание столовой. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 740100000005005425 площадью 0,2168 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 223 920,00 бел. рублей, задаток – 22 392,00 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%.

Лот № 9. Изолированное помещение с инвентарным номером 610/Д-10646 общей площадью 7,1 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Демина, д. 39, пом. 36. Назначение: изолированное помещение № 36 торгового ряда № 13, наименование: изолированное помещение № 36 торгового ряда № 13. Начальная цена продажи – 4 694,64 бел. рублей, задаток – 469,46 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%.

Лот № 10. Капитальное строение с инвентарным номером 615/С-16035 общей площадью 169,6 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Червенский р-н, г. Червень, ул. Минская, д. 71. Назначение: здание специализированное розничной торговли; наименование: магазин. Составные части и принадлежности: склад, пристройка. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 625850100001003962 площадью 0,5566 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 26 676,00 бел. рублей, задаток – 2 667,60 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%.

Лот № 11. Капитальное строение с инвентарным номером 615/С-31811 общей площадью 396,1 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Червенский р-н, г. Червень, ул. Минская, д. 71. Назначение: здание спе-

циализированное для бытового обслуживания населения; наименование: пошивочный цех. Составные части и принадлежности: мансардный этаж (литер А3/к), пристройка (литер 1), пристройка (литер 2). Расположено на земельном участке с кадастровым номером 625850100001003962 площадью 0,5566 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 41 256,00 бел. рублей, задаток – 4 125,60 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%.

Лот № 12. Капитальное строение с инвентарным номером 615/С-15975 общей площадью 57,1 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Червенский р-н, г. Червень, ул. Минская, д. 71. Назначение: здание нежилое; наименование: лакокрасочный. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 625850100001003962 площадью 0,5566 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 8 748,00 бел. рублей, задаток – 874,80 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%.

Лот № 13. Капитальное строение с инвентарным номером 643/С-15914 общей площадью 3 407,2 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Любунский р-н, г. Любань, ул. Боровика, 58. Назначение: здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции); наименование: ремонтная мастерская. Составные части и принадлежности: А1/кп – Ремонтная мастерская. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 623450100001003249 площадью 1,5936 га (право аренды). Начальная цена продажи – 628 560,00 бел. рублей, задаток – 62 856,00 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%.

Лот № 14. Капитальное строение с инвентарным номером 640/С-25486 общей площадью 1 601,6 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, ул. М. Богдановича, 228/7. Назначение: здание специализированное автомобильного транспорта; наименование: арочный гараж. Составные части и принадлежности: А1/М – Арочный гараж. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 624650100001005688 площадью 9,0631 га (право аренды). Является объектом ипотеки. В отношении капитального строения имеется действующий договор аренды. Начальная цена продажи – 237 600,00 бел. рублей, задаток – 23 760,00 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%.

3. Порядок проведения аукциона, в том числе об оформлении участия в аукционе, указан на сайте konfstat.by в разделе «Недвижимость».

Аукцион состоится 28.04.2022 в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Жилуновича, 15, офис 318, зал для аукционов.

Заявление на участие с приложением необходимых документов, в том числе документа, подтверждающего внесение суммы задатка (задаток) с отметкой банка, принимаются по адресу: г. Минск, ул. Жилуновича, 15, офис 318 (отдел по реализации недвижимости и арендных отношений) в рабочие дни: пн.–пт. – с 08.30 до 13.00, с 14.00 до 17.30, пт. – с 8.30 до 13.00, с 14.00 до 16.15. Окончание приема заявлений – 25.04.2022 в 15.00.

Задаток перечисляется на расчетный банковский счет Организатора аукциона: р/с BY53 АКБВ 3012 0134 7111 1530 0000, БИК АКБВВУ2Х, ОАО «АСБ Беларусбанк» ЦБУ № 514, г. Минск, ул. Сурганова, 47а, получатель – РУП «Торговый дом «Восточный», УНП 101127633, ОКПО 34711910. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже капитального строения (изолированного помещения), Лот № _____, проводимом 28 апреля 2022 года.

Лот может быть снят с аукциона Организатором по письменному указанию Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь в любое время до объявления его проданным.

Контакты организатора аукциона: +375 17 378 87 02; +375 44 763 62 63.

УСЛОВИЯ

1. Победитель аукциона либо в случае если заявлено на участие в аукционе подано только одним участником, и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) процентов (далее – Претендент на покупку), не позднее 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона на основании счета-фактуры возмещает затраты на организацию и проведение аукциона и оплачивает стоимость приобретенного объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

2. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для победителя аукциона. Организация и проведение аукциона осуществляются в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Рашучасць дапаможа ажыццявіць планы, а вось сумневы — шлях да няўдач. Разлічваючы давядзеца толькі на ўласныя сілы. Паспрабуеце пазбягаць усяго таемнага і закуліснага, не дазваляеце ўцягваць вас у якія-небудзь інтрыгі і змовы. Уласнымі перажываннямі лепш дзяліцца толькі з блізкімі і правяранымі людзьмі. У суботу давядзеца аддаць нямала сіл, каб прымусіць наваколных прыслухацца да вашых слоў.

ЦЯЛЕЦ. На гэтым тыдні давядзеца шмат працаваць і верыць у поспех, нягледзячы ні на што. У пядзеляк пастарайцеся не аддалацца ад калег, бо ў дадзенай сітуацыі самым лепшым рашэннем стане калектыўнае. У сераду лепш пазбягаць сустрэчы з начальствам: вашы ініцыятывы могуць няправільна патлумачыць. У чацвер усе свае умовы абгаварыце загадзя і максімальна выразна.

БЛІЗНЯТЫ. Інтуіцыя дазволіць вам дзейнічаць рашуча, выбіраючы пры гэтым найбольш удалыя напрамкі для прыкладання намаганняў. Могуць актывізавацца сувязі з партнёрамі з іншых гарадоў. Атрымаеце прыбытак і ўмацуеце прафесійныя пазіцыі. Адчуеце, што трывога сходзіць і сітуацыя мяняецца да лепшага. У выхадныя зможаце парадаваць сябе падарожжам або выгадным пакупкамі.

РАК. На гэтым тыдні пажадана загадзя складці падрабязны план справы і сустрэч і імкніцца яго выканаць. У аўторак пры вырашэнні прычыновых пытанняў цвёрда

адстойвайце свае перакананні. У сераду вам будзе удавацца любая праца. У чацвер старайцеся не прапусціць важную дзелавую інфармацыю і не адкладайце запланаваныя сустрэчы. У суботу не давайце волю негатывным эмоцыям.

ЛЕЎ. Тыдзень добры для набыцця новых ведаў і навыкаў, для пошуку працы і кар'ернага росту. Толькі не даходзьце ў сваёй рашучасці да неразважлівасці. Паспрабуеце не ўвязвацца ў авантурныя рамантычныя гісторыі, калі не жадаеце трапіць у любоўны трохкутнік. Знайдзіце час для сям'і і сяброў.

ДЗЕВА. Вы занадта шмат патрабуеце ад сябе. Тыдзень будзе дынамічным і паспяховым ў многіх галінах, хоць незадаволенасць сабой крыху знізіць вашу радасць ад поспеху. Далёкая паездка стане на рэдкасць удалай. Толькі не забудзьцеся прывесці ў парадак дакументы, заплаціць падаткі, крэдыты і камунальныя плацяжы. Нядзелью пастарайцеся прывесці сябе.

ШАЛІ. Першая палова тыдня будзе багатая на падзеі і цікавыя сустрэчы. Самы час чымсьці сябе падэспіца. У аўторак лепш не выказваць услых меркаванняў пра таго, хто старэйшы за вас або вышэйшы пасадай. У другой палове тыдня не рэкамендуецца правакаваць канфлікты. У пятніцу пажадана заняцца асабістымі жыццём.

СКАРПІЁН. На гэтым тыдні праца будзе ганяцца за вамі, як галодны вайц за сваёй здабычай. Але вы ўсё паспееце, атрымаеце прыбытак і заслужыце павагу ад

калег і начальства. Ваш аўтарытэт узрасце. У сераду вызваліцеся ад вялікай праблемы. У выхадныя зможаце адрачыцца ў падарожжа і добра адпачыць.

СТРАЛЕЦ. Праца за патрабуе шмат сіл і часу, але можаце разлічваць на дапамогу сяброў і блізкіх. Паспрабуеце ісці на разумны кампраміс з дзелавымі партнёрамі і калегамі, гэта вельмі дапаможа. Але не перанпружвайцеся. Не забывайцеся пра адпачынак, сям'ю, сяброў.

КАЗЯРОГ. Першая палова тыдня з найбольшай верагоднасцю пройдзе ў мітусні і хатніх клопатах. З чацвярга прыйдзеца працаваць упарта і шмат, сістэматызуючы велізарную колькасць незапашанага матэрыялу. Вынік будзе вельмі нечаканы і прывядзе да з'яўлення прывабных прафесійных дзялягядоў.

ВАДАЛІЎ. На гэтым тыдні варта асабліва ўвагу звярнуць на справы сямейныя, родным і дзецям відавочна патрэбна ваша дапамога. А вось у кар'еры — зацішыцца, асаблівыя вынікі праца пакуль не прынясе. З рызыкаўнымі планами і дзеяннямі пажадана пачакаць, непажадана браць крэдыты і здзяйсняць буйныя пакупкі.

РЫБЫ. Выдатны перыяд для зносін, паездак, вырашэння важных пытанняў, якія нельга больш адкладаць. Да вас будзе звяртацца па дапамогу і парад. Можаце атрымаць магчымасць рэалізаваць творчыя задумкі. Аднак трэба думаць не толькі пра сябе, шукайце кампраміс, не лічыце, хто больш уклаў і зрабіў.

СЁННЯ

Месяц
Апошняя квадра
25 сакавіка.
Месяц у сузор'і
Казярога.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	6.58	19.34	12.36
Віцебск	6.46	19.25	12.39
Магілёў	6.48	19.24	12.36
Гомель	6.45	19.20	12.35
Гродна	7.13	19.49	12.36
Брэст	7.15	19.49	12.34

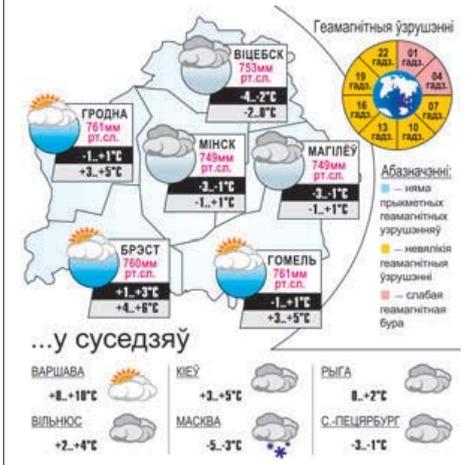
Імяныны

Пр. Хрысціны, Аляксандра, Нікіфара, К. Ларысы, Маргарыты, Тодара, Фелікса, Цімафея, Эмануіла.

Фота Анастасія КЛЕШЧУКА

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

26 САКАВІКА

1277 год — пачаўся паход аб'яднаных сіл мангола-татараў і падуладных ім паўднёварускіх князёў на Гродзенскае княства і Навагрудак; войскі вялікага князя ВКЛ Трайдзеня разбілі гэтыя войскі пад горадам Гродна.

1817 год — нарадзіўся Міхаіл Антонавіч Гаўсман, беларускі гісторык, краязнаўца, археолаг. У 1841—1863 гадах працаваў у канцэлярыі Мінскага дваранскага дэпартаменту. У 1863-м за ўдзел у рэвалюцыйнай арганізацыі высланы ў Вільню, потым у Валогодскую губерню. Калекцыянараваў прадметы старажытнасці, археалагічных раскопак, манеты, пячаткі, медалі. У 1889 годзе ў Мінску арганізаваў выставу археалагічных матэрыялаў, знойдзеных у Беларусі. У «Мінскіх губернскіх новостях» друкаваў гісторыка-краязнаўчыя нарысы аб Заслаўі, Мар'інай Горцы, Міры, Навагрудку, Слуцку, Уздзе і іншых гарадах і мястэчках.

1937 год — нарадзіўся (в. Варонічы, цяпер у Зэльвенскім раёне) Уладзімір Уладзіміравіч Клубовіч, савецкі і беларускі вучоны ў галіне тэхналогіі апрацоўкі металаў, акадэмік Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1984) за цыкл работ «Распрацоўка навуковых асноў выкарыстання магутнага ультрагуку ў тэхналагічных працэсах апрацоўкі матэрыялаў». Аўтар больш за 300 навуковых прац, 130 вынаходніцтваў.

1943 год — пачала баявыя дзеянні «Нармандыя-Нёман» — 1-ы асобны французскі добраахвотніцкі знішчальны авіяцыйны полк, які ўдзельнічаў у баях на савецка-германскім фронце супраць фашысцкай Германіі. Асабовы склад аскадрывлі прыбыў у СССР у лістападзе 1942 года. У ліпені 1943 на базе эс-

кадрылі ўтвораны полк, укамплектаваны французскімі лётчыкамі і савецкімі тэхнічнымі складамі, самалётамі савецкай вытворчасці. У 1944-м полк пад камандаваннем Л. Дэльфіна накіраваны на 3-і Беларуска фронт, удзельнічаў у Беларускай аперацыі.

1812 год — у гэты дзень, у Вялікі чацвер, магутным землетрусам на 90% разбураны горад Каракас, каля 20 тысяч загінулі.

1820 год — Аляксандр Пушкін скончыў сваю першую пазму «Руслан і Людміла». В. А. Жукоўскі падарыў пазту свой партрэт са знакамітым подпісам «Пераможцу-вучню ад пераможанага настаўніка».

1848 год — імператар Мікалай I выдаў «Маніфест» у сувязі з лютаскай рэвалюцыйнай у Парыжы і рэвалюцыйным мяжамом у Вене: «Расія, бастыён Еўропы, не паддаецца рэвалюцыйным уплывам».

1906 год — пачаліся выбары ў I Дзяржаўную думу. Асновай канадаўчай камплетэнцыі Дзяржаўнай думы стаў Маніфест 17 кастрычніка 1905 года, які ўстанавіў сваім п. 3 «як непарушнае правіла, каб ніякі закон не мог уступаць у сілу без адабрэння Дзяржаўнай думы». Першае пасяджэнне Дзяржаўнай думы адбылося 27 красавіка (10 мая) 1906 года ў Таўрычаскім палацы Санкт-Пецярбурга.

АЛЯКСАНДР ДЗЮМА-БАЦЬКА:
«Успялая добрая справа нясе ўзнагароду ў самой сабе».

УСМІХНЕМСЯ

Гутараць дзве сяброўкі:
— Як ты думаеш, што ў дзяўчыне больш важнае, розум ці прыгажосць?
— Разумнае пытанне.
— Прыгожы адказ.

Халадзільнік бразгоча ад таго, што там прадукты ацалюцца-мерзнуць.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ У МІНСКУ: прыёмная — 311 17 13 (г.п.факс); адрэсаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

ПРЫЁМНЫЯ РЭКЛАМНЫЯ ТЭЛ./ФАКС: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Афіцыйны адрэс: Мінск, вул. Кірава, 10. Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясе іх аўтар.

www.zviazda.by
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэсавана ў Рэспубліканскім унітарным прайпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 619.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

25 сакавіка 2022 года.